

3.2.2016

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

2 – 2016

Kokousaika: 3.2.2016 klo 18.00 – 22.44

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

2 – 2016

Mötestid: 3.2.2016 kl 18.00 – 22.44

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

3.2.2016

23 §.....	5
Esityslistan asia nro 5	5
TIETOTEKNIKKAJAOSTON VARAJÄSENEEN VALINTA	5
Valtuutettu Krohn	5
24 §.....	5
Esityslistan asia nro 6	5
VARHAISKASVATUSLAUTAKUNNAN JÄSENEEN VALINTA.....	5
Valtuutettu Kousa	5
25 §.....	6
Esityslistan asia nro 7	6
KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNNAN KAHDEN JÄSENEEN JA VARAPUHEENJOHTAJAVALINTA	6
Valtuutettu Rauhamäki	6
26 §.....	6
Esityslistan asia nro 8	6
ERON MYÖNTÄMINEN KAUPUNGINKANSLIAN KANSLIAPÄÄLLIKÖN VIRASTA	6
Valtuutettu Krohn	6
Valtuutettu Soininvaara.....	7
Valtuutettu Bogomoloff	7
Valtuutettu Kolbe	7
Valtuutettu Pajamäki.....	8
Valtuutettu Raatikainen.....	9
Ledamoten Månsson	9
Valtuutettu Ingervo.....	9
Valtuutettu Rydman	10
Valtuutettu Puhakka.....	10
Valtuutettu Huru.....	10
Valtuutettu Nieminen	11
Valtuutettu Torsti.....	11
27 §.....	12
Esityslistan asia nro 9	12
PERIAATEPÄÄTÖS HELSINGIN KAUPUNGIN LAUSUNNOSTA SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖLLE JA VALTIOVARAINMINISTERIÖLLE HALLITUKSEN	

3.2.2016

LINJAUKSISTA ITSEHALLINTOALUEJAON PERUSTEIKSI JA SOTE-UUDISTUKSEN ASKELMERKEIKSI.....	12
Kaupunginjohtaja Pajunen.....	12
Valtuutettu Rauhamäki	14
Valtuutettu Karhuvaara	16
Valtuutettu Kivekäs.....	18
Valtuutettu Taipale.....	21
Valtuutettu Vuorjoki.....	24
Valtuutettu Kantola	27
Ledamoten Månsson	28
Valtuutettu Laaninen.....	31
Valtuutettu Ebeling.....	33
Valtuutettu Hakanen	34
Valtuutettu Hursti	37
Valtuutettu Anttila.....	39
Valtuutettu Krohn	41
Valtuutettu Torsti.....	42
Valtuutettu Niiranen	44
Valtuutettu Arajärvi	45
Valtuutettu Jalovaara	46
Ledamoten Brettschneider.....	47
Valtuutettu Ingervo.....	48
Valtuutettu Sevander	49
Ledamoten Wallgren.....	50
Valtuutettu Enroth	51
Valtuutettu Peltokorpi.....	52
Valtuutettu Holopainen	54
Valtuutettu Malin	55
Valtuutettu Honkasalo.....	56
Valtuutettu Karhuvaara	57
Valtuutettu Huru.....	58
Valtuutettu Rautava	59
Valtuutettu Hakanen	60
Valtuutettu Anttila.....	61
Valtuutettu Vuorjoki.....	62
Valtuutettu Luukkainen	62
Valtuutettu Heinäluoma	63
Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro).....	64
Valtuutettu Heinäluoma	65
Valtuutettu Nieminen	65
Valtuutettu Hakanen	65

3.2.2016

Valtuutettu Taipale (vastauspuheenvuoro)	66
Ledamoten Wallgren.....	66
Valtuutettu Anttila.....	67
Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)	67
Valtuutettu Urho.....	68
27 §.....	69
Esityslistan asia numero 10	69
HELSINGIN TUUKUTORIN TOIMITUSJOHTAJAN VIRAN TÄYTTÄMINEN	69
Valtuutettu Hyttinen	69
Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro).....	70
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	71
Valtuutettu Landén.....	71
Valtuutettu Sevander	71
Valtuutettu Hyttinen (vastauspuheenvuoro).....	72
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	72
Valtuutettu Huru.....	72
Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro).....	73
Valtuutettu Hursti (vastauspuheenvuoro).....	73
Valtuutettu Pakarinen	74
Valtuutettu Kolbe	74
Valtuutettu Rantanen	75
Valtuutettu Urho.....	75
Valtuutettu Hyttinen	76
Valtuutettu Bogomoloff	76

3.2.2016

23 §

Esityslistan asia nro 5

TIETOTEKNIKKAJAOSTON VARAJÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Krohn

Arvoisa puheenjohtaja.

Muisti palaa pätkittäin. Tosin minun ei pidä tätä esitystä tehdä, mutta esitän, että tietotekniikkajaoston varajäsenen paikalle valitaan Mikael Vakkari.

24 §

Esityslistan asia nro 6

VARHAISKASVATUSLAUTAKUNNAN JÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Kousa

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuustoryhmän puheenjohtajakin tuli nyt saliin, mutta ehdotan tähän tehtävään Martti Tulenheimoa

3.2.2016

25 §

Esityslistan asia nro 7

KULTTUURI- JA KIRJASTOLAUTAKUNNAN KAHDEN JÄSENEEN JA VARAPUHEENJOHTAJAVALINTA

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitos, puheenjohtaja.

Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää varapuheenjohtajaksi Timo Vuorta ja jäseneksi Marianna Kupias.

26 §

Esityslistan asia nro 8

ERON MYÖNTÄMINEN KAUPUNGINKANSLIAN KANSLIAPÄÄLLIKÖN VIRASTA

Valtuutettu Krohn

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä valtuustossa meillä on tapana päästää ihmisiä eläkkeelle ja jopa valita tehtäviin ilman, että käytetään yhtään puheenvuoroa. Itse aloitin 19. vuoteni täällä valtuustossa, joten olen päässyt Tapio Korhosen uraa seuraamaan sen loppuvaiheilta. Omalta osaltani haluan kiittää Tapsaa hänen asiantuntevasta ja tasapuolisesta palvelustaan ja aina valmiina olemisesta. Kyllähän se huolestuneen synkeä ilme aina tulee niiden tietojen ja neuvojen ja laskelmien mukana, mutta todellakin on ollut ilo saada työskennellä Tapsan kanssa tässä valtuusto-, saada häneltä tukea valtuustotyöhön.

3.2.2016

Valtuutettu Soininvaara

Ei selvästi vihreissä mennyt tämä koordinaatio ihan hyvin, mutta joka tapauksessa tässä päätöksessä on kyllä historian siipien havinaa. Tapio Korhonen on ollut kaupungin palveluksessa 40 vuotta ja siis jopa 5 vuotta pidempään kuin minä, kun minä kuvittelin, että se olisi ihan mahdotonta keneltäkään. Hän on ollut keskeisenä virkamiesvaikuttajana vaikka kuinka monen kaupunginjohtajan aikana. Joskus on Raimo Sailaksesta sanottu, että hallituksia tulee ja menee, mutta Sailas jää, ja sama koskee kyllä vähän Tapio Korhostakin.

Olen ollut Korhosen kanssa monesta asiasta eri mieltä, mutta hän esittää myös kantansa niin johdonmukaisesti, että tietää, onko eri mieltä vai samaa. Kaikista ei aina pysty näin sanomaan. Olen kunnioittanut sitä, kuinka hyvin hän tuntee kaupungin ikään kuin kaikki asiat ja sitä, mihin milläkin toimenpiteellä oikein tähdätään – valitettavasti joskus paljon, paljon paremmin kuin me luottamusmiehet, eikä meille luottamusmiehille ihan kaikkea ehkä kerrottu.

Joka tapauksessa tämä on suuri tapahtuma. Tästä alkaa uusi aikakausi, ja täytyy sanoa, että Tapio Korhosen paikkaa on kyllä vaikea täyttää.

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

En voisi enempää yhtyä edellisten puhujien näkemyksiin, kuin mitä nyt teen. Minusta Korhonen on ollut ja on edelleen erittäin merkittävä tekijä tämän kaupungin johtamisessa. Muistan tavanneeni hänet ensimmäisen kerran joskus 1970-luvun loppupuolella. Hän oli rahatoimistoon tullut nuorena miehenä. Hän on minua nimittäin vähän nuorempi vielä. Ajattelin, että siinä on reippaan tuntuinen nuori mies, ja kuinka oikeassa olinkaan jo silloin. Olen sitä linjaa noudattanut myöhemminkin.

Korhoselle on syytä todella esittää suuret kiitokset hänen panoksensa, ja olisi vielä mukavampaa, jos hän olisi täällä itse niitä kuulemassa, mutta hänhän saattaa kotona kurkistella suoraa lähetystämme. Koko meidän ryhmämme kiittää häntä erinomaisesta yhteistyöstä.

Valtuutettu Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja. Valtuutetut.

3.2.2016

Todellakin helppo yhtyä edellisiin puheenvuoroihin ja todeta se, että Helsingin kaupunkihan on sillä lailla jännittävä rakenne, että täällä on hyvin monenlaisia kulttuureja. Me olemme täällä tätä poliittista kulttuuria, ja meidän kauttamme tuntuu tulevan sisään hyvin monenlaista turbulenttia vaatimusta. Idea on se, että kaupunkia kehitetään, muutetaan ja uudistetaan, ja avainsana on ikään kuin tällainen jatkuva eteenpäin meno.

Sitten on virkamies- ja hallintopuoli, joka edustaa jatkuvuutta ja tehtäviin sitoutumista, ja niin kuin kuulimme, kansliapäällikkö Korhonen edustaa virkamieskulttuurissa todella poikkeuksellista ja arvokasta 40 vuoden osaamista. Siihen liittyy kaupungin hallinnon mielestäni toinen vahvuus eli tämä jatkuvuuden traditio, joka on paljon näkymättömämpää, ja virkamieskulttuurit jotka Helsingissä vallitsevat.

Jos me katsomme sitä henkeä, joka täällä on ollut, löytyy yllättävän vähän minkäänlaista moitittavaa tai edes puutteita, joita julkisuudessa olisi riepoteltu ehkäpä yhtä metro-oikeudenkäyntiä lukuun ottamatta. Tämä liittyy siihen henkeen, joka kaupungin hallinnossa on ollut: töitä tehdään lojaalisti, sitoutuen ja paneutuen, ja Tapio Korhonen on edustanut tätä Helsingin virkamieskulttuurin hienoa perinnettä parhaimmalla mahdollisella tavalla.

Meidän ryhmämme on tavattoman kiitollinen myös siitä, että hän on ollut aina käytettävissä. Uusien valtuutettujen kysymyksiin hän on suhtautunut yhtä asiallisesti kuin konkari edustajienkin kanssa käymiin keskusteluihin. Tämä on arvokas ominaisuus, ja tämä on taannut sen Helsingin hengen todellisen olemassa olon, että yhdessä poliittinen kenttä ja hallintokenttä tekevät työtä paremman kaupungin puolesta, ja tässä Tapio Korhosen henkilökohtainen panos on ollut tavattoman merkittävä. Kiitämme häntä lämpimästi keskustan valtuustoryhmän puolesta.

Kiitos.

Valtuutettu Pajamäki

Arvoisa puheenjohtaja.

Yhdyn tähän valtuustotovereiden ikävään, että tällaiselle Helsingin kaupungin historian tajulle tulee kyllä aikamoinen kolaus, kun meidän keskushallintomme Indiana Jones siirtyy jatkamaan punttisalilla ilman meitä.

3.2.2016

Olen itse todella huono arvostamaan sellaisia asioita kuin hiljainen tieto, mutta tässä tapauksessa jään miettimään, että Korhosen muistelmia odotellessa voisi olla ihan hyvä, että jos muutaman sivun ikään kuin ohjeita laittaisi mukaan. Mutta me pääsemme sitten koko ryhmänä myös varmasti rutistamaan jossain yhteydessä ihan virallisestikin, joten kiitokset tähänastisesta koko ryhmän puolesta.

Valtuutettu Raatikainen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutettuystävät, toverit, kaverit, whatever.

Minäkin kiitän omasta ja perussuomalaisten ryhmän puolesta Tapio Korhosta pitkästä päivätyöstä, ja voin kertoa, kun itse tulin tänne ei niin kovin montaa vuotta sitten, olin varana ja Korhonen tulin meidän ryhmäämme kertomaan näkemyksiään ja näin, niin ajattelin heti, että siinä on tunnollisen, kunnollisen ja suoraselkäisen, oikeudenmukaisen virkamiehen perikuva, eikä ole tarvinnut mielipidettä kyllä muuttaa. Suurimmat kiitokset omasta ja ryhmän puolesta.

Kiitoksia.

Ledamoten Månsson

Ordförande. Puheenjohtaja.

Yhdyn kaikkiin edellisiin puhujiin ja näihin kiitoksen sanoihin. 40 vuoden jälkeen on vissiin hyvin ansainnut jäädä eläkkeelle ja eläkkeensä, eli kai se on pakko myöntää, mutta haluan lisätä, että pitkin hampain ja surullisin mielin.

Valtuutettu Ingervo

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ja Tapsa, kiitos jo vuosia kestäneestä yhteistyöstä, erityisesti lukuisista väittelyistä ollessani sosiaalilautakunnan puheenjohtajana ja yhteisistä hetkistä varsinkin Mäkelänrinteen uintikeskuksen hallituksessa.

3.2.2016

Valtuutettu Rydman

Arvoisa puheenjohtaja.

Olemme tämänkin valtuustokauden aikana tehneet lukuisia huonoja ja kaupungin taloutta vaarantavia päätöksiä, mutta tuskin silti yhtäkään niin vaarallista ja huonoa päätöstä, kuin mitä tämä esitys eron myöntämisestä kansliapäällikölle nyt sitten olisi. Kovasti houkuttaisi tehdä vastaesitys, että emme myöntäisi Tapio Korhoselle eroa, mutta kun hän nyt kuitenkin ilmeisesti ihan vakavissaan aikoo eläkkeelle jäädä, niin ehkä yhdyn tässä Månssonin sanoihin, että pitkin hampain kai tämä välttämättömyys nyt on hyväksyttävä, niin valitettavaa kuin tämä Helsingille onkin.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Haluan myös Vasemmistoliiton ryhmän puolesta kiittää Tapsaa eläkkeelle jäännin aikoihin nyt. Hän on monesti ollut meillä ryhmässä kertomassa kauhean ikäviä viestejä meidän kannaltamme. Olemme olleet eri mieltä asioista, olemme linjanneet hänen puheidensa ja esitystensä jälkeen, mutta sitä ei voi kieltää, etteikö hän kaupungin taloutta tuntisi kuin omat taskunsa. Sillä tavalla, niin kuin täällä tuli jo aikaisemmin esille, poistuu kaupunginkansliasta hyvin paljon hiljaista tietoa ja erityisesti talouspoliittinen tieto, joka tuntuu, että vaikka se ei olekaan mitään rakettitiedettä, niin aika harvat siihen jaksavat paneutua. Sillä tavalla todella poistuu paljon hiljaista tietoa.

On harvinaista, että näin paljon me puhumme täällä eläkkeelle lähtevästä virkamiehestä. Yleensä hiljaisesti annamme poistua näyttämöltä, mutta tämä kertoo siitä, miten merkittävä hänen panoksensa Helsingin kaupungille on ollut.

Kiitoksia.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja.

3.2.2016

Kansliapäällikkö Korhonen on todellakin ojentanut auttavan kätensä monta kertaa ja hyvillä perusteillaan saanut vakuuttuneeksi siitä, mikä on järkevää Helsingin kaupungissa rahataloudellisesti. Hänelle voisikin sanoa nyt, kun ei tarvitse näitä murheen murtamia talouslukuja Helsingissä katsoa, että ”elä päivästä päivään, se viisasta on, ole hyvällä tavalla huoleton”.

Kiitos.

Valtuutettu Nieminen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut ja virkamiehet.

Oli todella hienoa päästä Tapsan kanssa työskentelemään ja esittelemään hänelle asioita Helsingin historian selvittämiseksi, vaikeidenkin asioiden selvittämiseksi. Itse kiitän siitä tuesta, jonka hän antoi kaupungin historiatoimikunnalle, pienelle lautakunnalle tai pienelle toimikunnalle, mutta hän on myös henkilö, joka virkamiehenä osoitti suuren kiinnostuksen meidän menneisyytemme selvittämiseen. Aivan keskeisessä roolissa oli vuoden 1918 asioiden selvittämisessä. Suuri kiitos Tapsa sinulle.

Valtuutettu Torsti

Puheenjohtaja. Valtuutetut.

Tämä keskustelu kertoo sinällään kaiken, ja olisi ollut hienoa päästä kannattamaan kerrankin Ville Rydmanin tekemää vastaesitystä. Kun sitä ei tehty, niin jätän kuitenkin ilmaan roikkumaan ajatuksen, että ehkä tätä kaikkea tässä kerrattua osaamista voisimme jollain tavalla hyödyntää. Vetoan Tapio Korhoseen, että hän on jonkinlaisena konsulttina käytettävissä esimerkiksi kaupungin johtamisjärjestelmän uudistamisessa, kun hän on nyt ikään kuin hyvinkin riippumaton toimija, jolla on paljon viisautta selvästi yli puoluerajojen myös arvostettuna.

3.2.2016

27 §

Esityslistan asia nro 9

PERIAATEPÄÄTÖS HELSINGIN KAUPUNGIN LAUSUNNOSTA SOSIAALI- JA TERVEYSMI-
NISTERIÖLLE JA VALTIOVARAINMINISTERIÖLLE HALLITUKSEN LINJAUKSISTA ITSEHAL-
LINTOALUEJAON PERUSTEIKSI JA SOTE-UUDISTUKSEN ASKELMERKEIKSI

Kaupunginjohtaja Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Minulla on tuossa jonkinlaista kalvopohjaa, joka varmaan tulee tuolle taululle ilman omaa panostani.

Muutama sana periaatepäätöksen pontimeksi. Lausunnon valmistelu- ja käsittelyjärjestys on tuossa taululla esitetty. Oleellista siis on, että nyt kun valtuusto periaatepäätöstä on asiasta tekemässä, niin on pyydetty lausunnot myös sosiaali- ja terveyslautakunnalta, lautakunnalta ja ympäristölautakunnalta. Valtuustollahan oli info silloin 20. päivä tammi-kuuta, ja nyt eteneminen tästä niin, että ensi maanantaina kaupungin- hallituksella on tarkoitus tehdä päätös varsinaisesta kaupungin lausun- nosta tämän nyt tänään tehtävän periaatepäätöksen pohjalta. Määräai- ka vastauksen toimittamiseen on 9. päivä helmikuuta.

Tässä seuraavana minulla on joitakin kalvopohjia tästä sote- itsehallintoaluevalmistelun lähtökohdista. En niitä käy kovin syvällisesti läpi, koska valtuustolla oli oma info, mutta tässä ensin hallituksen lin- jauksia itsehallintoaluejaon perusteeksi ja sote-uudistuksen askelmer- keiksi. Eli valmistelu etenee maakuntajaon pohjalta, ja maakunnan pohjalta muodostetaan itsehallintoalueita, ja nyt kysytään sitä, mihin itsehallintoalueeseen kunta haluaisi kuulua. Tämän vuoksi kunnille osoi- tettu lausuntopyyntö on kohdistettu valtuustoille.

Hallituksen linjaukset itsehallintoaluejaon perusteeksi ja sote- uudistuksen askelmerkeiksi eli siis itsehallintoalueet ovat tässä esityk- sessä sote-palveluja järjestävä toimija, ja kunnilla ei olisi jatkossa mer- kittävää vastuuta sosiaali- ja terveyshuollon rahoituksesta. Valmistelua tehdäänkin siis sen pohjalta, että valtio olisi ainakin alkuvaiheessa en- sisijainen rahoitusvastuun kantaja.

3.2.2016

Itsehallinnon aluejako tuossa edessä. 18 itsehallintoaluetta perustana maakuntajako. Sote-palvelut järjestettäisiin 15 alueen puitteissa, ja 3 lailla osoitettavaa aluetta järjestävät palvelut yhdessä sopimalla toisen itsehallintoalueen kanssa. Sitten totean tuossa nyt lukematta erikseen, mitä hallitusohjelmasta sanoo ja mitä sitten muun muassa perustuslain 121 §:n 4 momentissa asiasta todetaan.

Itsehallintoalueiden aluejako ja tehtävät tuossa edessänne. Itsehallintoalueet muodostetaan maakuntajaon pohjalta, yhteensä siis 18. Itsehallintoalueet perustetaan 1.1.2019 lukien monitoimialaisiksi, ja tuossa sitten listattuna itsehallintoalueille sote-tehtävien lisäksi osoitettavia tehtäviä, joita en lue erikseen.

Totean samalla, että selvityshenkilö Tarasti on tehnyt oman esityksensä 26. tammikuuta, joka on myös laajasti julkistettu ja josta muun muassa lehdistötiedote on netistä kaikkien saavutettavissa, ja sitä on laajasti myös julkisuudessa käsitelty. Sen lisäksi selvityshenkilöryhmä on arvioimassa asiakkaan valinnanvapautta ja monikanavarahoituksen yksinkertaistamista osana sote-uudistusta ja sen määräaika on 31. toukokuuta tänä vuonna.

Palvelutuotannon kehittämisen valmisteluryhmä on perustettu ajalle viime vuoden joulukuu, päättyen 15. huhtikuuta 2019. Tärkeää valmistelutyötä tehdään myös tulevaisuuden kuntaparlamentarisessa työryhmässä, ja kuntien tehtävien vähentämisestä ei tällä hetkellä ole uutta tietoa.

Sitten lopuksi tämän varsinaisen periaatepäätöksen ydinkohdat tiivistetynä. Periaatepäätösesityksessä, jonka kaupunginhallitus valtuustolle tekee, keskeistä on se, että maakuntajako ei ota huomioon Helsingin ja metropolialueen erityispiirteitä. Laajan maakunnallisen ratkaisun sijasta vahvemman ja luontevamman itsehallintoalueratkaisun pohjan muodostaa metropolialueen pohjalta muodostettava maakuntaa suppeampi itsehallintoalue eli siis Uudenmaan maakunnan jakaminen useammaksi itsehallintoalueeksi. Metropolialueen toiminnallisen kokonaisuuden yhtenäisinä haasteina ovat muut muassa laaja väestöpohja, tiivis kaupunkirakenne, ratakäytävät ja näihin tukeutuva palveluverkko.

Sitten todetaan, että tämä mainittu 18–15–12-jako on hallinnollisesti epäselvä. Metropolialueella on sote-palvelukokonaisuuksia ajatellen riittävä osaaminen, henkilöstö, voimavarat ja toimivat markkinat. Esityksen mukaan ei ole tarkoituksenmukaista siirtää muita tehtäviä itsehallintoalueille.

3.2.2016

Jatkossa valmistelussa on määriteltävä selkeästi sote-tehtävien ja kunnille jäävien tehtävien rajapinnat hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Rahoitukseen liittyviä linjauksia on tässä vaiheessa vielä kattavasti arvioida, kun niitä ei käytännössä ole olemassa.

Lopuksi todetaan, että nyt vastattava kysely ei ole riittävä kuntien kuuleminen.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä nyt kaupunginhallituksen esityksen keskeinen sisältö, ja ensi maanantaina siis on tarkoitus, että kaupunginhallitus päättää varsinaisesta lausuntovastauksesta.

Valtuutettu Rauhamäki

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tosiaan niin kuin kaupunginjohtaja tuossa totesi, niin varsinainen lausunto sitten kaupunginhallituksesta on tarkoitus lähteä näiden periaatelinjausten, mitä täällä sitten tänään linjataan, jälkeen. Kuten hyvin tiedetään, maan hallitus on aika rivakalla otteellakin tarttunut uudistamaan suomalaista kuntakenttää ja erityisesti sotea. Sinänsä ei voi pitää sitä huonona asiana. Muutama hallitus tässä on jo matkan varrella siinä epäonnistunut, erityisesti sotessa, mutta myös kuntarakenteen kehittämisessä. Siinä ihan jokaisella tai ainakin lähes jokaisella tässä salissa edustetulla puolueella on ollut omat mahdollisuutensa saada tuloksia aikaan tai olla niitä saamatta.

Ehkä menneestä oppineena olisi toivonut, että hallitus olisi keskittynyt sote-ratkaisuun pelkästään, mutta syystä tai toisesta maan hallitus halusi lähteä rakentamaan itsehallinto/maakuntahallintoa tähän maahan. Samalla väistämättä tietysti tämä asia myös monimutkaistui, kuten nyt listatekstistäkin näimme. Kuntakentän kannalta tärkeintä kuitenkin olisi oikeasti se, että uudistukset saataisiin lopulta aikaan.

Tämä pitkään jatkunut epävarmuus on aiheuttanut koko kuntakentälle ja myös tällä seudulla sellaista käymistilaa ja estänyt välttämätöntä yhteistyön syventämistä myös tässä pääkaupunkiseudun alueella, mutta ihan yhtä lailla monella muullakin kaupunkiseudulla.

Nyt siis ollaan päättämässä niistä periaatelinjauksista, millä sitten kaupunginhallitus johtosääntömme mukaisesti Helsingin lausunnon antaa. Maakuntahallinto väistämättä ja sen synnyttäminen vie painetta kunta-

3.2.2016

liitoksilta. Tämä saattaa olla myös perimmäinen tarkoitus, sillä tämä koskee myös ihan yhtä lailla tätä aluetta, ja Helsingin pitkään ajama pääkaupunkiseudun kuntaliitosten toteuttamismahdollisuus omasta mielestäni oma arvioinnin mukaan siirtyy kyllä maakuntahallinnon luomisella tavalla tai toisella pitkälle tulevaisuuteen.

Tämän takia oikeasti näen, että Helsingin tulee tehdä kaikkensa, että tämä itsehallintoratkaisu olisi pääkaupunkiseudun ja Helsingin kannalta paras mahdollinen. Ja paras mahdollinen ei varmasti ole koko Uudenmaan kokoinen itsehallintoalue. Se ei ota huomioon niitä erityispiirteitä, niitä tämän metropolialueen, Uudenmaan ytimen erityispiirteitä, väestöpohjaa, eheää yhdyskuntarakennetta, maahanmuuttajatilannetta, ikärakennetta ja työllisyysaasteita siinä mittakaavassa, että tehtäviä voitaisiin ohjata, joilla näitä haasteita ratkaistaisiin.

Meidän pitää ennen kaikkea löytää malli, jossa voidaan lisätä ja syventää yhteistyötä, eikä mennä vain pienimmän nimittäjän mukaan, joka maakunnassa saattaa olla joku hyvinkin pienehkö kunta, meidän pienintä kaupunginosaammekin pienempi.

Edellä mainittu huomioiden luontevampi alue itsehallintoalueeksi on koko Uudenmaan sijasta suppeampi pääkaupunkiseudun ja mahdollisesti joidenkin ympäryskuntien alueeseen pohjautuva alue. Olkoon se sitten vaikka metropolimaakunta, jos termi maakunta on kovin tärkeä tässä asiassa, vaikka se jossain mittakaavassa onkin hieman ristiriitainen, maakunta ja metropoli kun ovat enemmän ehkä toistensa vastakohtia.

On selvää, että me tarvitsemme Uudenmaan ytimelle nykyistä vahvempaa yhteistyötä erityisesti elinkeinopolitiikassa, työllisyyspolitiikassa sekä MAL-yhteistyössä. Sitä Uudenmaan kokoinen itsehallintoalue ei mahdollista. Tällä suppeammalla alueella myös sote-ratkaisun kannalta on kaikki, mitä vaaditaan. On väestöä, on osaamista, on henkilöstöä, on toimivat markkinat. Ei ole siis ongelma, että Uudellemaalle syntyisi kaksi itsehallintoaluetta. Sote-palvelut voidaan toteuttaa niin, että halutessa kaksi itsehallintoaluetta tekevät yhteistyötä, jolloin myös HUS-kokonaisuus säilyisi.

Suppeampi ytimeen pohjautuva alue mahdollistaisi myös kuntayhtymissä tällä hetkellä tehtävän työn, HSL, HSY ja niiden tehtävän integroimisen sinne tavalla tai toisella. Samalla ne tulisivat vahvempaan demokraattiseen ohjaukseen suorien vaalien kautta. Ehkä, summa summarumina, Helsingin ja meidän tehtävä korkeimpana päättävänä elimenä on katsoa kauemmas ja rakentaa edellytyksiä syventää pääkaupunkiseudun ja sen lähikuntien yhteistyötä. Tämä asia myös maan

3.2.2016

hallituksen tulisi ottaa vakavaan pohdintaan, kun alkavat pääkaupunkiseudun koordinaatioryhmän yksimielisesti esittämän toiveen mukaisesti selvittää niitä erityispiirteitä, joita tällä alueella ja miten ne tulevat huomioiduiksi tätä uudistusta tehtäessä.

Kiitoksia.

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut. Bästa fullmäktige.

Helsinki, kuten muutkin kunnat, on lähivuosina suurten muutosten edessä. Sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden siirtyminen kunnalta suuremmille itsehallintoalueille tulee määrittämään kuntien roolin pitkälle uudelleen. Jaamme varmasti kaikki näkemyksen siitä, että nyt keskustelussa oleva uudistus on välttämätön koko Suomen kehityksen ja etenkin julkisen talouden pitkäaikaisen tasapainon turvaamiseksi. Uudistuksesta tekee maailmanlaajuisestikin ainutlaatuisen sen tavoite yhdistää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut kaikkialla maassa. Uudistuksen tulee parantaa palvelujen yhdenvertaisuutta ja saatavuutta eli varmistaa kaikille kansalaisille tasavertaiset ja oikea-aikaiset palvelut. Tärkeää on myös huolehtia siitä, että tulevaisuudessa kaikilla suomalaisilla on mahdollisuus päästä hoitoon ripeästi.

Myös ennaltaehkäisevien palveluiden roolin ja niiden tuottajakentän monipuolisuuden tulee jatkossa korostua entistä selvemmin. Sote-palveluiden tulee olla asiakaslähtöisempiä, vaikuttavampia, kustannustehokkaita ja paremmin yhteen sovitettuja kuin tällä hetkellä. Tärkeää on siis tulevaisuuden hyöty asiakkaalle, eivät hallinto-organisaatiot. Olennaista ei ole se, kuka palvelun jatkossa tuottaa, vaan miten se parhaalla tavalla tarjoaa avun ihmisten tarpeisiin.

Sote-uudistuksen tulee merkittävästi lisätä ihmisten valinnanvapautta. Me kokoomuksessa uskomme siihen, että ihmisten tulee saada päättää itse, mikä on heille ja heidän läheisilleen paras palveluntuottaja. Kuntien tehtävänä on tarjota tukea ja opastusta parhaan hoidon tai palvelun löytämiseksi. Uudistuksen tulee johtaa siihen, että asiakas voi tulevaisuudessa itse valita palveluiden tuottajan julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin välillä.

Sote-palveluiden järjestämisen osalta pääkaupunkiseudulla on riittävät resurssit, osaaminen, väestöpohja ja toimivat markkinat. Kun itsehallintoaluekysymys pääkaupunkiseudun osalta on ratkaistu, voidaan sote-palveluiden järjestäminen toteuttaa joko yhden itsehallintoalueen toi-

3.2.2016

mesta tai kahden itsehallintoalueen yhteistyönä, jolloin esimerkiksi nykyinen HUS-kokonaisuus on mahdollisuus säilyttää kokonaisena.

Sote-uudistuksessa tulee painottaa palvelunjärjestäjän roolia myös ennaltaehkäisevän työn tekijänä. Ennaltaehkäisevä työ on tulevaisuudessa entistä enemmän kuntien vastuulla. Palveluja tulee rohkeasti kehittää ja tuoda luonnolliseksi osaksi ihmisten arjen toimintaa ja terveyden edistämistä. Tärkeää on kehittää keinoja, joilla korkean riskit henkilöt ja tilanteet löydetään ajoissa. Digitalisaatio, kotiin ja työpaikoille tai asiointisreittien varrelle tuotavat palvelut ovat tästä hyviä esimerkkejä. Ennalta ehkäisyn tulee olla jatkossa entistä enemmän kaikkien hallintokuntien ja toimijoiden yhteinen asia. Kaupungin velvollisuus on taas ennaltaehkäisyn tavoitteiden laatiminen, tuottajien ja eri toimijoiden koordinointi ja toiminnan vaikuttavuuden mittaaminen. Helsingissä on nyt jo käynnissä hyviä kokeiluja, esimerkiksi varhaiskasvatuksen ja terveydenhuollon yhdistävä Neuvola päiväkodissa -hanke.

Arvoisa puheenjohtaja.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistukseen on liitetty maakuntahallinto. Nykyinen suunniteltu maakuntahallinto uhkaa kokoomuksen mielestä koko uudistuksen tavoitteita. Suunnitelma tuottaa hallinnollisesti epäselvän ratkaisun, jossa maan eri osissa tulee olemaan käytännössä erilaisia ratkaisuja. Palveluiden taloudellisen järjestämisen kannalta huomattavasti pienempi määrä itsehallintoalueita olisi mielestämme parempi ratkaisu. Nykyisessä mallissa sosiaali- ja terveydenhuollon itsehallintoalueet on tarkoitus muodostaa maakuntajaon pohjalta, mutta mielestämme Uudenmaan suuruinen maakunta ei ole Helsingin eikä metropolialueen näkökulmasta toimiva eikä ota huomioon metropolialueen erityispiirteitä.

Palvelujen tarve ja käyttäjäryhmät ovat myös metropolialueella hyvin erilaisia kehyskuntiin verrattuna. Parasta hallintoratkaisua tuleekin etsiä metropolialueen kilpailukyvyyn, asukkaiden ja yritysten parhaimman palvelukokonaisuuden näkökulmasta. Helsingin menestyksellä on merkittävä yhteys koko Suomen menestykseen. Metropolialueen on voitava vahvistua kilpailussa kansainvälisillä markkinoille muiden Pohjoismaiden ja Euroopan metropolien kanssa.

Elinkeinojen, työllisyyden ja innovaatiopolitiikan osalta metropolialueen kehittäminen on laajaa maakuntaa parempi. Nyt kun pääkaupunkiseudun kuntien yhdistyminen näyttää entistä epätodennäköisemmältä, tarvitaan metropolialueen itsehallintoalue, joka on pienempi kuin maakunta ja piirteiltään yhtenäisempi. Metropolialueen tiiviin yhteistyön tarvetta kuvastaa hyvin muun muassa HSL-alueen voimakas työmatkasukku-

3.2.2016

lointi. Sen tehtäviin tulisi kuulua sujuvan liikennejärjestelmän ja joukko-
liikenteen turvaaminen sekä strateginen metropolikaava, jolla luodaan
edellytykset muun muassa riittävälle asuntorakentamiselle ja elinkei-
nopolitiikalle.

Arvoisa puheenjohtaja.

Pyydän ihan hetken aikaa ylittää kyseinen, koska meillä oli hieman eri
käsitys tästä kellonajasta tai puheen pituudesta.

Arvoisa puheenjohtaja.

Pohjimmiltaan tässäkin uudistuksessa on kyse rahoituksesta ja julkisen
rahoituksen riittävydestä. Miten pystymme turvaamaan tulevaisuudes-
sa väestön ikääntyessä kaikille hyvän hoidon ja palvelut? Tehtävien
siirtyessä pois kunnilta on perusteltua, että myös kuntien rahoitusvas-
tuu poistuu. Kuntien tehtävien merkittävä väheneminen vaatii välttämät-
tä muutoksia myös valtionosuusjärjestelmään. Kunnille tulee jatkossa-
kin taata riittävä verorahoitus jäljelle jäävien tehtävien hoitamiseen, ja
metropolialueen erityispiirteet tulee tässä yhteydessä huomioida.

Uuden hallintotason luominen ei saa johtaa lisäkustannuksiin. Olemme
kokoomuksessa erityisen huolissamme keskituloisten palkansaajien
kustannustaakasta ja haluamme korostaa, että uudistus ei saa johtaa
verotuksen kiristymiseen.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingissä haasteena on palvella ihmisiä yksilöllisesti ja paikallisesti.
Meillä väestöpohja on suuri, mikä johtaa väkisinkin suurempiin koko-
naisuuksiin. Samalla meidän on huolehdittava siitä, että myös suu-
remmissä yksiköissä ihmisen kokema palvelu on laadukasta, sujuvaa
ja tarvittaessa ihmistä lähellä olevaa. Kokoomus kannattaa esitettyä
periaatepäätöstä.

Kiitos.

Valtuutettu Kivekäs

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vihreille on tärkeää, että jokainen helsinkiläinen ja jokainen suomalai-
nen pääsevät varallisuudestaan ja asuinpaikastaan riippumatta nope-

3.2.2016

asti lääkäriin ja saa tarvitessaan apua vaikeassa elämäntilanteessa. Tämä on meidän lähtökohtamme tämänkin uudistuksen ajatteluun.

Sosiaali- ja terveystalvveluiden rakenteet ovat Suomessa pikkuhiljaa vi-
noutuneet. Eriarvoisuus kasvaa ja pienet kunnat eivät selviä enää vas-
tuistaan. Erikoissairaanhoidon kulujen noustessa terveysasemat uh-
kaavat kuihtua. Siksi Suomi tarvitsee sote-järjestelmän uudistusta.

Helsinki sinänsä selviää vastuistaan ihan hyvin. Me pystyisimme jat-
kamaan nykymallillakin, mutta erikoissairaanhoidon, perusterveyden-
huollon ja sosiaalipalveluiden yhdistäminen on meilläkin kyllä tarpeen.
Helsinki on kuitenkin Suomen pääkaupunki. Ymmärrämme varmasti
kaikki, että meidän on ajateltava myös koko maan etua, ei ainoastaan
omaa näkökulmaamme.

Suurin osa kunnista on nykyisellään liian pieniä vastaamaan kalliista
hoidoista ja hajanainen organisaatio pitkin Suomea tulee liian kalliiksi.
Siksi on hyvä, että tämä hallitus on jatkanut sote-uudistuksen tekemistä
4 edellisen siinä tavalla tai toisella epäonnistuttua.

Tämäkään yritys ei kyllä ole ihan kaikin osin mennyt nappiin. Terveys-
palvelujen järjestämisen kannalta nyt ehdotettuja alueita on liikaa, osa
niistä on liian pieniä ja malli on sotkuinen. Vähän auki on jäänyt, mikä
oikeastaan on sosiaalipalveluiden rooli tässä. Onko joku oikeasti miet-
tinyt, miten järjestetään vaikka lastensuojelu ja hyötyvätkö lapset sen
siirrosta maakuntatason vastuulle? Olisi kiinnostavaa kuulla, jos tällai-
sia analyyseja on jossain tehty.

Valinnanvapausmalli on perustaltaan hyvä toimintatapa, mutta pitää
ymmärtää, että se ei sovi kaikkiin palveluihin, ja niihin, missä se sopii,
se tuskin alentaa kustannuksia. Valinnanvapauden sovittaminen yhteen
palveluiden toimivan integraation kanssa ei myöskään liene kovin help-
poa.

Ja aikataulu. Ensi vuonna on kuntavaalit. Siinä vaiheessa pitäisi jo tie-
tää, mitä tekee se kunta, johon edustajia ollaan valitsemissa. Tai oike-
astaan se pitäisi tietää jo nyt. Sen sijaan nyt ollaan siirtämässä vaaleja,
taas. No, me saamme kaikki istua täällä taas puoli vuotta lisää, mutta
demokratiassa ei voi loputtomiin siirtää vaaleja yhä uudelleen. Jossain
kohti täytyy kysyä, pääseekö kansa valitsemaan uudet päättäjät vähi-
tellen. Hyvä.

Väkisinkin tässä tulee mieleen, onko hallituksen tavoitteena itse asias-
sa saada toimiva vastuunjako sosiaali- ja terveystalvveluihin vai ehkä
maakunnat ja maksukykyisten asiakkaiden valinnanvapaus uudistuk-

3.2.2016

sen varjolla. Näihin osaisivat ehkä hallituspuolueen edustajat täällä vastata. No, jatketaan. Sote-uudistuksen siivellä meille ollaan siis luomassa maakuntia, suunnilleen vanhojen läänien kokoisia alueita, joilla on omat vaalit ja jotain päätösvaltaa. Emme vielä ihan tiedä, mitä päätösvaltaa. Tämäkään uudistus ei ole täysin mahdoton ajatus. Monet kysymykset ja asiat, joita kunnissa käsitellään, ovat pienille kunnille liian isoja, mutta kuitenkin paikallisia. Niitä ei kannata välttämättä valtiolle siirtää. Maakunta on monella seudulla merkittävä identiteetin rakennuspalikka. Ihmiset kokevat maakunnan osaksi itseään. Se on jotain, mihin ihmiset samaistuvat. Siksi vihreissäkin on pitkään kannatettu alueellista demokratiaa, johon tällä uudistuksella periaatteessa tähdätään.

Käytännössä maakuntamalli on ongelma. Maakuntamalli nykyisellään on suunniteltu lähes täysin pienten kuntien näkökulmasta ajatuksella, että kaikki kunnat ovat pieniä. Kaupunkien ongelmiin se ei anna vastauksia – pikemminkin päinvastoin. Suurille kaupungeille tarvittaisiin erillinen ratkaisu. Kaikkein huonoimmin ehdotettu maakuntamalli sopii Helsingin seudulle. Nyt ehdotuksessa Uusimaa on 1,6 miljoonan ihmisen jättimaakunta, 24 kertaa pienimmän maakunnan kokoinen. Itä-Helsinki on suurempi kuin puolet maakunnissa. Suhteellisuudentajuna tämä.

Helsinki ja sen naapurikunnat muodostavat yli miljoonan asukkaan yhtenäisen kaupungin. Nykyisellään sen hallinto on useassa itsenäisessä kunnassa, joista me edustamme yhtä, ja lukuisten kuntayhtymien himmeli-verkostossa. Kunnat tekevät toki hyvää yhteistyötä, mutta onhan tämä aika sekava kokonaisuus. Ehdotettu maakuntamalli tekisi siitä entistä sekavamman. Kuntayhtymien määrä ei tästä juuri vähenisi, ja ihan hyvästä syystä. Selvityksessäkin todettiin, että HSL ja HSY esimerkiksi toimivat nykyisellään paremmin kuin yhdistettyinä koko Uudellemaalle. Himmeliä vähentämisen sijasta ehdotettu malli lisäisi yhden uuden, metropolialueen yhteisen yleiskaavan ja yleiskaavatoimiston. Kuntien virkamiehet laativat yhdessä yleiskaavan, ja kaikkien kuntien valtuustojen on se pakko hyväksyä sellaisenaan. Kaavoituksesta viettäisiin siis pois kaikki demokratia. Mikä valtuusto ikinä suostuisi moiseen kumileimasimen rooliin?

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Jos helsinkiläisiltä kysyttäisiin, kuuluuko Helsinki johonkin maakuntaan ja jos, niin mihin, kuinka moni tietäisi vastauksen. Puolet? 3 4:stä? Tuskin sen enempää. Ja harva sanoisi kysyttäessä olevansa uusimaalainen. Itse asiassa Helsingissä asunee enemmän identiteetiltään savolaisia tai pohjalaisia kuin uusimaalaisia.

3.2.2016

Sekä toimivuus että identiteetti puhuvat sen puolesta, että Helsingin seudulle tarvitaan erillinen ratkaisu nyt ehdotetusta maakuntamallista. Sellainen alue, jolle voidaan oikeasti siirtää tehtäviä ja joka vastaa ihmisten kokemusta siitä, missä he asuvat. Sote-alueena Uusimaa on syytä säilyttää yhtenäisenä, mutta jos maakuntauudistusta nyt kerran tehdään, ja sitähän tässä tehdään, niin pääkaupunkiseudun ympärille on syytä muodostaa oma maakuntansa. Siihen kuuluisivat esimerkiksi HSL- tai HYKS-alueen kunnat.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Me Helsingissä haluamme toimivan aluehallinnon kaikkialle Suomeen, mutta koko Suomi tarvitsee toimivan ja elinvoimaisen metropolialueen. Siksi vihreät kannattavat kaupunginhallituksen esitystä lausunnoksi maan hallitukselle.

Kiitos.

Valtuutettu Taipale

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Sote-maakuntauudistukseen on loputtomasti näkökulmia. Nostan esiin 2. Molemmat liittyvät jatkovalmisteluun. Ensiksi, miten kaupunkien ääni saadaan kuulumaan lakia kirjoitettaessa ja toiseksi, miten me itse näemme Helsingin roolin uudessa maakunnassa. Puhun nyt erityisesti aluehallinnosta. Valtuutettu Anttila tarkentaa myöhemmin sote-kysymyksiin.

Tässä vaiheessa sote-maakuntamallista ei tiedetä juuri muuta kuin itsehallintoalueiden lukumäärä ja siitäkin on kiistaa. Avoimia kysymyksiä on tuskallisen monia. Ovatko maakuntavaalit nyt sitten 2017 syksyllä? Milloin maakunnat saavat verotusoikeuden? Miten pitkä tulee ylimenovaiheesta? Miten se hoidetaan? Jääkö Uusimaa muiden maksumiehiksi? Miten käy sote-kiinteistöjen? Kuka jää kenen palvelukseen? Mitä valinnanvapaus ihan oikeasti tarkoittaa? Montako Carunaa maakuntaan mahtuu ja niin edelleen?

Julkisuus oikoo mutkia ja puhuu terveysuudistuksesta, vaikka kyse on paljosta muustakin. Alkuperäinen kysymys oli, miten sovitetään yhteen ihmisiä lähellä olevat pienimittakaavaiset sosiaalipalvelut, perusterveydenhoito ja suuruuden ekonomiasta hyötyvä erikoissairaanhoido. Tavoite on yhä sama, ettei kenenkään tarvitsisi juosta paikasta toiseen, vaan saisi heti otteen saumattoman hoitoketjun päästä. Mutta Sipilän hallitus

3.2.2016

päätti panna samaan ruotuun myös hajanaisen aluehallinnon. Maakuntaliiton laskelmien mukaan Uudellamaalla tämä tarkoittaa 75 000 työntekijän organisaation pystyttämistä.

Helsinki näyttää erilaiselta riippuen siitä, katsooko sitä lentokoneen ikkunasta, Tornin baarin terassilta tai kadun tasolta. Lumi on luotava kadulla tässä ja nyt, bussien aikatauluja voidaan muuttaa puolivuositain, mutta Jokeri-rataa suunnitellaan vuosikausia. Eri asioilla on eri mittakaava, eri aikajänne ja eri foorumit joilla niitä suunnitellaan ja niistä päätetään.

On helppo kauhistella hallintohimmeleitä. On kuitenkin pelkkää populismia väittää, ettei aluehallintoa tarvittaisi, ettei sitä pitäisi uudistaa tai ettei asioista pitäisi päättää demokraattisesti. Nyt siis tehdään valintoja siitä, mistä asioista milläkin tasolla päätetään ja kuka päättää. Maksu-miehiäkin tulee vielä ikävä. Mutta onko sote-maakuntauudistus aluepolitiikkaa, kuntapolitiikkaa, kaupunkipolitiikkaa vai valtionhallintoa? Vai onko niin, että 2000-luvun aluepolitiikka on nimenomaan metropolialueiden aluepolitiikkaa?

Nyt ei olla enää vanhassa Suomi-Filmissä, jossa vastaniitetty heinäpelto tuoksuu auringossa ja kaupungissa eletään paheellista elämää saateen kiittäessä mustalla asfaltilla. Helsingin tuska on olla Suomen ainut kaupunkien kaupunki, rakastettu ja vihattu, vähän ylimielinen pääkaupunki, jonka seuraa naapuritkin joskus vieroksuvat. Mitä enemmän Helsinki korostaa erikoislaatuaan, sitä helpommin syntyy mielikuva vastakkainasettelusta Helsinki – muu Suomi, Helsinki–Uusimaa, Helsinki–Espoo, Helsinki–Vantaa.

Helsinki on tietenkin aivan oikeassa kuvatessaan pääkaupunkiseudun poikkeuksellisuutta valtakunnan mitassa, oli sitten kyseessä kansantalouden vetovastuu, väestön määrä, väestön kasvu, resurssien ylivoimaisuus, haasteiden suuruus tai kansainvälisyys. Täytyy kuitenkin muistaa, että jokainen maakunta ja kaupunki näkee itsensä toisenlaisena kuin ”ne muut”. Tampere on urbaani eurooppalainen kasvukeskus, Lappeenranta on rajakaupunki, Rovaniemen joulupukkikin kilpailee kansainvälisessä turismiteollisuudessa. Ei ole enää paikallista, joka ei olisi globaalia eikä maaseutua ilman kasvavia keskuskaupunkeja. Miten siis kaupunkiseutujen asema otetaan lainsäädännössä huomioon? Nyt puhutaan vuosisadan ehkä suurimmasta hallintouudistuksesta. Siksi on välttämätöntä, että kaupungeilla on lain jatkovalmistelussa vahva edustus ja että eduskunnassa parlamentaariset työryhmät korvaavat nykyiset hampaattomat seurantaryhmät.

3.2.2016

Jotta meillä olisi rakentavaa annettavaa lakivalmisteluun, meillä pitää olla yhteinen käsitys siitä, millainen maakuntahallinto tukee Helsingin alueen kestävästä kasvusta parhaiten. Pitää varmistaa, ettei valtakunnan veturi hyydy Hangosta Lapinjärvelle ulottuvan Uudenmaan raiteille.

Sosiaalidemokraattien viime hallituskaudella ajama metropolihallinto kaatui loppumetreillä. Hallituskumppanin perustelu oli, että metropolihallinnolla ei olisi riittävästi tehtäviä, vaan mukaan tarvittaisiin sotea. Nyt sitä saa. Metropolihallinto meni, mutta metropolin ongelmat jäivät, eikä metropolista kyllä maakunnaksi ole.

On turha pohtia, montako kuntaa metropolialue kattaa. Sen karttaa voi piirtää toteutuneen yhteistyön kautta. HSY, HSL, Espoon metro, Jokeri-hanke, Vantaan Kehärata, yhteinen Pisara, MAL-sopimukset. Mutta yhteistyöteemojen lista jatkuu: kotouttaminen, työllistäminen, asuntopoliitiikka, yhteinen yleiskaava ja niin edelleen. Kysymys ei siis enää ole, mitä tehtävää jää metropolihallinnolle, vaan mitä jää kaupungeille. Selvitysmies Tarastin raportti on kuitenkin rauhoittavaa luettavaa: kyllä tehtävää jää. Esimerkiksi koko ketju tonttipolitiikasta asemakaavoitukseen, rakennusvalvontaan, asuntotuotanto, koulut, kulttuuri, kadut, puistot, ympäristöterveyden edistäminen ja niin edespäin.

Nyt annettava lausunto on ehkä karpäsen surinaa hallituksen korvissa, mutta tänään käytävä keskustelu on tärkeä, jotta meille päättäjille alkaa hahmottua yhteinen kuva edessä olevista muutoksista. Millainen on pääkaupunkiseudun metropolialueen ja kansakunnan näkökulmasta paras Uudenmaan maakunta? Mikä on Helsingin rooli sen sisällä? Pysyisikö Helsinki rakentamaan metropolialueella sellaisen luottamuksen ilmapiirin, että maakunnan sisällä päästään tiiviimpään yhteistyöhön – itsehallintoalueen tuella tai sitten ilman sitä. Siksi me sosiaalidemokraatit esitämme, että kaupunginhallitus tekee pikaisesti päätöksen kutsua koolle joukon metropolialueen kuntien edustajia, jotka käynnistävät alueen yhteisen demokraattisen valmisteluprosessin. Ratkaistavista kysymyksistä ei tule pulaa.

Hyvät virkamiehet, kaikella kunnioituksella, päättäjät tarvitaan tähän valmisteluun mukaan. Uudenmaan liitto tekee sille kuuluvaa valmistelutyötä, mutta se ei riitä. Metropolialueen kuntien täytyy muodostaa yhteinen näkemys maakuntauudistuksesta, jotta meillä olisi vain yksi yhteinen mutta sitä vahvempi ääni.

Kiitos.

3.2.2016

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

On sanottu, että sote-uudistus on suurin yhteiskuntauudistus Suomessa 2. maailmansodan jälkeen. Nyt tehdään valintoja, jotka vaikuttavat vuosikymmenten ajan ihmisten hyvinvointiin ja tasa-arvoon. Vasemmistolitoon mielestä uudistuksen tavoitteena pitää olla mahdollisimman yhdenvertaiset ja laadukkaat palvelut. Toisaalta terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen ei ole vain palvelutuotteita vaan vaikuttamista yhteiskunnan rakenteisiin.

Sote-uudistuksella tavoitetaan 3 miljardin euron säästöjä. Hallitus ei ole esittänyt uskottavaa ratkaisua siihen, miten säästö saadaan aikaa heikentämättä palveluita. Hallituksen linjauksessa korostuvat kilpailuttaminen ja vertailu eri tuottajien välillä, mutta miten verrataan sitä, missä neuvolassa tuetaan tehokkaimmin vanhempia kasvattamaan lapsiaan hyvään aikuisuuteen? Miten mitataan, missä palvelutalossa vanhuksat elävät onnellisimpina? Miten lasketaan hyötyä, joka syntyy siitä, että sosiaalityöntekijät raportoivat havainnoistaan päätöksentekijöille?

On helppoa laskea kipsattujen jalkojen tai umpisuolen leikkausten määrää tai mitata hoitojonojen pituutta, mutta tehokkuuden ja laadun arviointi muuttuu vaikeammaksi, kun fyysisen terveyden hoidosta siirrytään mielenterveyteen, yksittäisistä sairauksista monimutkaisiin sosiaalisiin ongelmiin ja korjaavasta ennaltaehkäisevään työhön. Arviointimittarit ohjaavat työntekijöiden työtä, ja niiden laatiminen huolella on tärkeää. Kilpailutus-kriteereiden ja palveluntuottajien vertailun pitääkin perustua syvälliseen ymmärrykseen paitsi terveydenhoidosta myös sosiaalityön luonteesta.

Hyvät valtuutetut.

Sote-uudistuksen kantava idea on integraatio. Se tarkoittaa, että terveyskeskusten, erikoissairaanhoidon ja sosiaalityön pitää pelata yhteen, ja siksi ne kootaan samaan organisaatioon. Helsinkiä voi pitää tässä edelläkävijänä. Meillä suunnitellaan parhaillaan palvelukeskuksia, joissa terveys- ja sosiaalialan ammattilaiset pääsevät tekemään tiivistä yhteistyötä ohi osastorajojen.

Valinnanvapausmalli on ristiriidassa integraation idean kanssa. Sen sijaan, että palveluita koottaisiin saman katon alle, ne pilkotaankin monille eri tuottajille. Miten aktiivinen yhteistyö eri ammattilaisten välillä voi onnistua, jos samaa ihmistä hoitavat usean eri yrityksen työntekijät?

3.2.2016

Valinnanvapauslainsäädäntö uhkaa myös tasa-arvoista palveluiden saatavuutta. Julkisen sektorin tehtävä on tuottaa terveyttä ja hyvinvointia kaikille, kun taas yrityksillä on vastuu vain omien asiakkaidensa hoitamisesta. Yritysten kilpailuetu suhteessa julkiseen sektoriin onkin se, että niillä on oikeus suunnata markkinointiaan ja keskittyä sellaisiin asiakkaisiin, joiden hoito on helppo tuottaa kustannustehokkaasti. Ihmisillä puolestaan on erilaiset kyvyt etsiä, vertailla ja kilpailuttaa palveluita. Siksi valinnanvapausmallista parasta saavat ne, joilla on aikaa, voimia ja taitoja vaatia itselleen hyvää. Ruotsissa siirtyminen vapaaseen valintaan on lisännyt eriarvoisuutta. Lievissä ongelmassa lääkärille pääsy on helpottunut, mutta vaikeimmin sairaiden lääkärikäynnit ovat vähentyneet.

Lausuntopyynnössä ei kysytä kantaamme valinnanvapausmalliin, vaikka se muuttaisi palvelutuotantoa radikaalisti. Vasemmistoliiton valtuustoryhmä toivoo, että valinnanvapauslainsäädännön vaikutukset arvioidaan huolellisesti, ennen kuin siitä päätetään lopullisesti. Kunnilla on vahva kokemus sosiaali- ja terveystalouden järjestämisessä käytännössä, joten niiden näkemykset palveluiden tuotantotavoista pitää ottaa huomioon. Vasemmistoliiton valtuustoryhmä yhtyykin kaupunginhallituksen linjaan, että kuntia tulee uudistuksen valmistelussa kuulla riittävästi ja että nyt toteutettu kysely ei ole riittävä kuuleminen.

Hyvät valtuutetut.

Hallituksen linjauksen mukaan palvelutuotanto siirtyy itsehallintoalueiden järjestettäväksi, kun taas terveyttä ja hyvinvointia edistävä toiminta säilyy kuntien vastuulla. Kansanterveystyön ja sosiaalisten ongelmien ehkäisyn kannalta tämä on haaste. Tällä hetkellä kuntien on taloudellisesti järkevää satsata terveyden edistämiseen. Kun vastuu korjaavien palveluiden rahoituksesta siirtyy pois kunnilta, ennaltaehkäisevästä työstä tulee talouden näkökulmasta kuluera.

Kaupunginhallituksen esityksessä toivotaan, ettei valtio aseta kunnille kohtuuttomia velvoitteita terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen suhteen. Vasemmistoliiton valtuustoryhmän mielestä kyse on pikemmin kuntien oikeudesta tehdä työtä, jolla se voi parantaa asukkaidensa elämänlaatua ja hyvinvointia. Toivomme, että Helsingissä ymmärretään tämän työn merkitys ja pidetään siitä kiinni tulevaisuudessakin.

Helsingillä on jo kokemusta onnistuneesta työstä hyvinvoinnin edistämiseksi. Esimerkiksi asukastalotoiminnassa on pystytty pienin panoksilla lisäämään ihmisten välistä yhteisöllisyyttä sekä vahvistamaan sosiaalista hyvinvointia ja arjessa pärjäämistä. Tulevassa sote-lainsäädännössä on tärkeää antaa kunnille riittävän laajat oikeudet tar-

3.2.2016

jota hyvinvointia edistäviä palveluita, jotta tämänkaltaista työtä voidaan jatkaa.

Hyvät valtuutetut.

Palveluiden laadun ja yhdenvertaisuuden ohella sote-uudistusta pitää arvioida siitä näkökulmasta, miten siinä toteutuu päätöksenteon demokratia. Tässä mielessä hallituksen malli on parempi kuin viime hallituskauden lopulla valmisteltu. Monimuotoisten hallintohimmeleiden sijaan nyt esitetään selkeää kolmiportaista hallintaa. Vasemmistoliitto pitää hyvänä mallia, jossa itsehallintoalueilla valtaa käyttää suorilla vaalilla valittu valtuusto. Tässä mallissa tavallisen kaupunkilaisen on mahdollista ymmärtää, kuka sosiaali- ja terveyspalvelusta päättää ja myös vaikuttaa siihen. Suurilla itsehallintoalueilla ei toki pelkkä edustuksellinen päätöksenteko riitä, vaan sen rinnalle tarvitaan lähidemokratian keinoja kuten asukasraateja, kokemusasiantuntijaryhmiä palveluiden kehittämisen tueksi.

Täysin ideaali tämäkään hallintomalli ei ole. Kuten kaupunginhallituksen esityksessä todetaan, jako 18 itsehallintoalueeseen, 15 sote-alueeseen ja 12:een päivystyksen sairaalaysikköön tuottaa epäselvyyttä ja mahdollisesti alueellista epätasa-arvoisuutta. Aluejakoa ei tulisi sikaan vielä lyödä lopullisesti lukkoon.

Rahoitusmallin valinta on tärkeä niin demokratian, palveluiden laadun kuin hyvinvointierojen kaventamisenkin näkökulmasta. Itsehallintoalueet ovat vastuussa palveluiden järjestämisestä, joten niillä pitää olla valtaa päättää tarvittavasta rahoituksesta. Valtion ei pidä asettaa sitovaa raamia sosiaali- ja terveysmenoilta, koska tällöin itsehallintoalueilla ei olisi valtaa vaikuttaa rahoitukseen, vaikka raamin puitteissa laadukkaiden palveluiden tuottaminen osoittautuisi mahdottomaksi. Syntyisi tilanne, jossa kukaan ei olisi vastuuta siitä, riittävätkö rahat palveluihin. Paras rahoitusratkaisu olisi itsehallintoalueiden oma verotusoikeus. Kerättävän veron pitää olla progressiivinen, jotta ihmiset voivat osallistua palveluiden rahoittamiseen oman maksukykynsä mukaan.

Hyvät valtuutetut.

Tämä uudistus sisältää paljon mahdollisuuksia. Voimme kehittää entistä parempia palveluita, edistää tasa-arvoa ja parantaa päätöksenteon demokratiaa. Vasemmistoliiton valtuustoryhmä toivoo, että jatkovalmistelusta tehdään oikeita arvovalintoja. Sote-uudistuksella ei pidä tavoitella vain taloudellista tehokkuutta, vaan välittämistä, tasa-arvoa ja onnellisuutta.

3.2.2016

Valtuutettu Kantola

Arvoisa valtuusto, kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Olemme nyt isojen kysymysten äärellä. Olemme esittämässä kantamme sotea ja itsehallintoa koskevista uudistuksista, joita ei ole pystytty ratkaisemaan viimeisten parinkymmenen vuoden aikana. Uudistus on niin monitasoinen ja suuri, ettei sen kaikkia vaikutuksia pysty tässä vaiheessa valmistelua hahmottamaan. Se on joka tapauksessa selvä, että kuntien itsehallintoa ja sote-palveluja tullaan tarkistamaan monelta osin.

Perussuomalaisten valtuustoryhmä pitää uudistusta kannatettavana. Haluamme painottaa, että Helsingillä on kaupunkina erityinen rooli huolehtia asukkaidensa hyvinvoinnista ja osallisuudesta. Olisikin toivottavaa, että jatkovalmistelun kuluessa saataisiin tarkentavia vastauksia kolmeen keskeiseen kysymykseen.

Ensinnäkin toimivallan osalta on kysyttävä, mikä on pääkaupungin rooli ja mitkä ovat sen tehtävät itsehallintoalueiden rinnalla sotessa. Jaetaanko kaikki tehtävät vai voidaanko niitä toteuttaa myös kunnan ja itsehallintoalueen välisenä yhteistyönä tai omana itsehallintoalueena?

Toinen yhtä tärkeä kysymys on se, millä mekanismeilla kunnan rahoitus ja sote-palvelujen riittävyys turvataan, jos palvelujen järjestämisvastuu ja rahoitus siirtyvät itsehallintoalueelle. Onko kuntien pelastamiseksi olemassa jonkinlaista perälautaa, jos kunnan rahoitus uhkaa loppua kesken?

Kolmas keskeinen kysymys liittyy palvelujen kattavuuteen. Uudistuksessa puhtaan kuntatasolla hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Käsite on laaja, ja sen perusteella kunnille kaavailtavat palvelut voisivat olla esimerkiksi asumista, liikuntaa, oppilas- ja opiskelijahuoltoa, varhaiskasvatusta, työllisyyden hoitoa ja maahanmuuttoasioita koskevia palveluita. Kysymys kuuluukin, katsokaanko edellä luetellut palvelut terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi?

Arvoisat valtuutetut.

Helsingillä tulee olla jatkossakin riittävät resurssit ja rahoitus alueensa elinvoimaisuuden ja asukkaiden hyvinvoinnin edistämässä. Se onnistuu parhaiten, jos kaupunkilaisilla on käytössä hyvinvointia tukevat ennaltaehkäisevät palvelut, saavutettavissa olevat sote-palvelut sekä kaupunkilaisten osallisuuden edistämistä koskevat palvelut. Nämä pal-

3.2.2016

velut lähtevät samalla tavoin asiakkaan näkökulmasta kuin uudistukseen sisältyvä periaate asiakkaan valinnanvapaudesta. Ne mahdollistavat myös sen, että asukkailla on tosiasiallinen mahdollisuus vaikuttaa omaan hyvinvointiinsa jo suunnitteluvaiheessa.

Alueen elinvoimaisuutta ja asukkaiden hyvinvointia voidaan edistää myös taloudellisilla kannustimilla. Sote-palveluille voidaan luoda hyvinvointimittarit, joiden avulla seurataan kuntatason palveluja ja tarjotaan kunnille taloudellisia porkkanoita.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Soten uudistus ei ole mahdollinen ilman rahoitusta. Valtio tulee jatkosakin rahoittamaan lakisääteisiä palveluja ja osoittamaan rahaa joko kunnalle tai itsehallintoalueelle. Vastausten saaminen edellä esitettyihin kysymyksiin on sen vuoksi tärkeää.

Perussuomalaisen valtuustoryhmä pitää tärkeänä, kun tämä uudistus on vielä näin alkuvaiheessa ja moni kysymys vielä ilman vastausta, että sote-uudistukseen voidaan palata, kun tämä ehdotus on tarkentunut. Perussuomalaisen valtuustoryhmä kannattaa esitettyä periaatepäätöstä.

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Arvoisa puheenjohtaja ja kohta ärade ordförande.

Allra först måste det fastslås att beredningsprocessen med vårdreformen och självstyrelseområdena, som nu lär ska börja kallas landskap, den processen är under all kritik. Regeringens linjedragningar lämnar många frågor öppna. Vidöppna. Vilka befogenheter ska de områdesförvaltningarna få utöver vården? Hur ska finansieringen ordnas? Vilka blir kriterierna och villkoren för det fria valet mellan privat och offentliga vårdtjänster, och hur påverkar den reformen den offentliga vården? Vilka förblir kommunernas uppdrag? För Helsingfors del accentueras särskilt den öppna frågan om vad som ska ske med alla fastigheter. Ska de överföras till vårdområdet utan ersättning? Vad händer med de fastigheter som inte duger och som kommunen själv ska ta hand om? Vi har redan till exempel Lappvikens och Maria övergivna sjukhusområden, vars fortsatta användning alltså är oklar.

Herra puheenjohtaja, herr ordförande.

3.2.2016

Sote-uudistus on tämän uudistustyön kova ydin. HUS, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri toimii hyvin erikoissairaanhoidossa, eikä sitä pidä muuttaa. Kuinka järkevää on sen sijaan keskittää myös perussairaanhoidon ja etenkin koko sosiaalihuollon tuotanto tälle koko vanhan Uudenmaan läänin kattavalle HUS-alueelle? Ei kovin järkevää. Kokeemukset omankin kaupunkimme terveysterveys- ja sosiaalipalvelujen yhdistämisestä näyttävät, että sosiaalipuoli helposti jää jalkoihin, kun terveydenhoito dominoi hallintoa ja rakenteita. Onko varmaa, että aluehallinto paremmin kuin kunta – Helsingin kaupunki meidän tapauksessamme – pystyisi hoitamaan esimerkiksi vanhusten hoitoa, päihdehuoltoa tai lastensuojelua?

Ordförande.

Vi behöver nog två självstyrelseområden i Nyland. Skillnaderna mellan huvudstadsregionen och de mer perifera delarna av Nyland är så stora, och det sammanlagda befolkningsunderlaget så enormt, att det är svårt att föreställa sig hur ett enda självstyrelseområde, landskap, kunde fungera. Därför borde ett särskilt område bildas för metropolområde med Helsingfors, Esbo, Vanda och Grankulla som kärna, och eventuella grannkommuner som vill vara med. Till exempel Kyrkslätt, Sibbo och kommunerna längs stambanan norröver bör själva få välja till vilket område de vill höra.

Puheenjohtaja.

Maakunta-termi olisi muuten tuskin kovin osuva kuvaamaan metropoli-alueetta, jota voisi kutsua juuri metropolialueeksi tai vaikkapa Suur-Helsingiksi. Kyllä espoolaisen sen tietysti estäisivät, mutta se on toinen juttu.

Terveydenhuollon ja ainakin erikoissairaanhoidon osalta HUS pitää sen sijaan säilyttää kokonaisuutena, joka pitää voida yhdistää, niin kuin tässä ovat muutkin puhujat jo todenneet, 2 aluehallinnon kanssa, jotka hoitavat muitakin tehtäviä. Maakuntien ja hoitoalueiden määrään ei hallituksen mallissa olisi sama, koska siinä on 18 maakuntaa, 15 hoito-alueetta eli sote-alueetta ja 12 täyden päivystyksen aluetta. Tietysti hallituksella ei ole ollut Helsingin ja Uudenmaan tilannetta mielessään, kun se on määrännyt nämä luvut, mutta ne voidaan soveltaa myös meille.

Ordförande.

Om Nyland delas upp i två områden är det också lättare att definiera de eventuella övriga uppgifter vid sidan av vården som kunde skötas av

3.2.2016

dessa områden. För metropolområdets del kunde det i princip vara naturligt att integrera det nuvarande HRM, alltså miljötjänsterna, och HRT, regiontrafiken, men det senare har redan nu ett större och expanderande verksamhetsområde. Det omfattar ändå inte hela Nyland, så det skulle heller inte passa in i modellen med ett enda nyländskt landskap. Räddningsväsendet är en integrerad del av Helsingfors egen verksamhet, och andra stadiets utbildning hör intimt med samman med grundutbildningen, och bör likaså stanna hos kommunerna.

Sen sijaan Helsingin seudun aluehallinnolle voisi antaa roolin yhteiskuntasuunnittelun suuressa kuviossa kuten maankäytössä painopisteenä liikenneinfra ja asuntopolitiikka.

Demokratian täytyy toimia myös uudessa hallinnossa. Ensisijaisesti tarvitsemme kansain valitsemaa elintä, mutta ei ole varmaa, että äänestysprosentti nousisi kovin korkealle, niin että voi olla, että kuntien suhteessa kunnallisvaalien tulokseen valitsemat edustajat olisivat sitenkin parempi ratkaisu. No, se juna on ehkä jo lähtenyt. Tänään kuulumme, että peräti olisimme saamassa lisäaikaa syksyyn 2017, jotta aluevaalit voitaisiin toimittaa samanaikaisesti. Tämä lähentelee jo poikkeuslakia Kekkosen tyyliin.

Ordförande.

Finansieringen är alltså helt i det blå. Den sammanlagda skattebördan för invånarna får inte öka. Bäst vore det att finansiera de regionala organens verksamhet över den progressiva statsbeskattningen, det är också socialt det enda rätta, och så att höjningen av den statsskatten kompenseras av en motsvarande grad sänkt kommunalskatt.

Den svenska servicen, slutligen, herr ordförande, måst tryggas på alla nivåer, och borde övervakas av ett särskilt organ inom regionförvaltningen. Det här hoppas vi att få in i utlåtandet som stadsstyrelsen godkänner. I Helsingfors är särskilt socialvården ett problem på den punkten, och måste i varje händelse åtgärdas. Vårdreformen bör garantera att också svenskspråkiga personer med utvecklingsstörning i fortsättningen får service på sitt eget språk, vilket kan tryggas bara genom att Kårkulla samkommuns verksamhet hålls intakt. Verksamheten alltså. Formerna kan alltid diskuteras. Kårkulla handhar idag det nationella ansvaret och arbetet. En splittring av den verksamheten på flera självstyrelseområden vore oändamålsenlig och den utgår inte, skulle inte utgå från vårdreformens intentioner.

Herr ordförande.

3.2.2016

I övrigt, med de här tilläggen om den svenska servicen, kan vi omfatta stadsstyrelsens förslag till riktlinjer för stadens utlåtande.

Kiitos. Tack.

Valtuutettu Laaninen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Käsittelyssä on nyt epäilemättä yksi tämän valtuustokauden tärkeimmistä ratkaisuista, jos valtakunnallisesti ajattelemme. Linjaamme Helsingin kaupungin näkemystä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksesta ja maakuntahallinnon aluejaon perusteista. Käytän ihan tarkoituksella sanaa maakuntahallinto esityslistaotsikossa olevan itsehallintoaluejaon sijasta, ja suositan kaikkia muitakin tekemään niin, koska siitähän on kysymys. Jos sana kuulostaa liian keskustalaiselta, voitte aina vedota Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen Kotuksen suositukseen. Mitä nopeammin tämä sana vakiintuu yleiseen käyttöön, sitä nopeammin siitä häviää tämä monen teistä korvissa ilmeisen ikävältä kuulostava keskustelainen vivahde.

Keskustan valtuustoryhmä esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyisi nyt käsiteltävässä asiassa sen vastaehdotuksen, jonka valtuutettu Terhi Peltokorpi teki kaupunginhallituksessa. Se on nyt kirjattu päätöksentekojärjestelmään, ja suurelle yleisölle tiedoksi, ehdotus on luettavissa kaupunginhallituksen pöytäkirjasta, joka on esityslistan liitteenä. Keskustan ehdotus poikkeaa nyt käsittelyssä olevasta pohjaehdotuksesta vain muutamassa mutta sitäkin tärkeämmässä kohdassa.

Ehdotamme, että valtuusto ottaisi periaatteessa myönteisen kannan maan hallituksen marraskuun alussa tekemään pohjaehdotukseen sote-uudistuksen askelmerkeistä ja aluejaon perusteista. Katsomme, että maakuntajako tarjoaa luontevan pohjan sote-palveluiden ja maakuntahallinnon järjestämiseksi myös Uudellamaalla. Toki Uusimaa poikkeaa muista maakunnista väestöpohjaltaan ja yhdyskuntarakenteeltaan ja muissakin asioissa, kuten täällä on todettu. Mutta joka tapauksessa tässä on tärkeä ero kaupunginhallituksen pohjaehdotukseen, jossa otetaan periaatteessa kielteinen kanta maakuntajakoon perustuvaan itsehallintoaluejakoon.

Pohjaehdotuksessa murehditaan hallituksen linjasta hallinnollisesti epäselväksi ja epäillään, että valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon uudistus uhkasi sote-uudistuksen tavoitteita. Keskustan mielestä tällaiseen huoleen ei ole syytä, ei ainakaan Helsingin ja Uudenmaan

3.2.2016

näkökulmasta, johon meidän tässä salissa kannattaa keskittyä. Tulee mieleen vanha armeija-aikainen sanonta, että sotilaitten ei kannata komppanian murheita ottaa kantaakseen. Keskitytään Helsingin ja Uudenmaan näkökulmasta tähän uudistukseen.

Pohjaehdotus lähtee siitä, että maakuntajakoon perustuva järjestelmä ei palvelisi metropolialueen kehittämistä. Meidän mielestämme tämän alueen erityiskysymykset voidaan ratkaista myös Uudenmaan kattavassa järjestelmässä. Maakuntahallinnon alaisuuteen voitaisiin perustaa esimerkiksi pääkaupunkiseudun lautakunta tai vastaava elin, jos niin hyväksi nähdään.

Mutta on syytä todeta, että tällä niin sanotulla metropolialueella olisi tähänkin asti ollut vuosikymmenet aikaa ratkoa nämä yhteiset ongelmat. Kyse ei ole ollut rakenteiden puutteesta tai heikkoudesta vaan yhteisen poliittisen tahdon puutteesta. Ehdotamme, että myös Uudellemaalle annetaan laajat valtuudet järjestää palvelut tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Uudenmaan maakunta tarjoaa luontevan pohjan tämän uudistuksen toteuttamiselle. HUS-alue on jo nyt hyvä, toimiva kokonaisuus, eikä sen hajottamista ole kukaan tässäkään salissa esittänyt. Tältä pohjalta on helppo jatkaa sote-integraatiota.

Tänään varmistui eduskuntapuolueiden yksimielisyys siitä, että Uusimaa pidetään tulevaisuudessa maakuntavaaleissa yhtenä vaalipiirinä. Vaalimatematiikan valossa on varmaa, että Uudenmaan valtuustoon tulee aika suuri määrä helsinkiläisiä, espoolaisia ja vantaalaisia edustajia. Toisin sanoen pääkaupunkiseudun edustajien vaikutusvallasta maakuntahallinnossa ei minun käsittääkseni tarvitse olla huolissaan. Uudenmaan alueen pirstomiselle on muutenkin vaikea löytää perusteita.

Kysymys on lopulta aika yksinkertaisesta valinnasta: lähteekö Helsinki myönteisessä hengessä toteuttamaan uudistusta, jota on saatu odottaa jo aivan liian kauan? Kysymys on sosiaali- ja terveystalouden turvaamisesta tulevaisuudessa kaikille kansalaisille Helsingissä ja koko maassa. Vai lähdemmekö painamaan jarrua sillä toiveella, että uudistus lykkäytyisi vielä tämänkin vaalikauden yli? Siihen meillä ei ole varaa.

Tässä suhteessa tuosta edeltävistä ryhmäpuheenvuoroista jäi vähän kaksinainen olo. Esimerkiksi Karin Taipaleella SDP:n ryhmäpuheena oli kyllä hyvää ja rakentavaa pohdintaa, joka on syytä jatkossa noteerata.

Hyvät valtuutetut.

3.2.2016

Politiikassa tunnetaan yksi merkittävä tietolähde, jonka tiedot joskus pitävät paikkansa, joskus eivät. Tämän tietolähteen nimi on ”kaupungilla kerrotaan”. Nyt kaupungilla kerrotaan, että suurten kaupunkien merkittävät poliittiset voimat haluavat vesittää hallituksen uudistuksen hiljaisella jarrutustaktiikalla. Meidän mielestämme Helsingin ei pidä lähteä tähän joukkoon.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Kun tehdään suuria uudistuksia, tulee pyrkiä selkeään ja toimivaan malliin. Uudenmaan väestötiheys on noin 10-kertainen Suomen keskiarvoon verrattuna. Siksi on luonnollista, että tänne syntyy sote-alue, jossa on paljon ihmisiä. Suuri ihmismäärä pienellä alueella tarjoaa hyvät mahdollisuudet korkeatasoiseen ja kustannustehokkaaseen asioiden hoitamiseen. Kun hallitus linjasi itsehallintoaluejakoa ja sote-uudistusta, aika moni täällä etelässä oli sitä mieltä, että alueita tuli liian monta. Keskusta ja kokoomus tuntuivat käyvän niin kovaa kädenvääntöä, että koko hallitus oli vaarassa hajota. Kokoomus ja etelä tuntuivat olevan sitä mieltä, että alueita tulee liikaa.

Nyt olemme kuitenkin täällä Helsingin valtuustossa siinä mielenkiintoisessa tilanteessa, että kaupunginhallitus tuntuisi olevan halukas lisäämään tänne oman itsehallintoalueen, mutta keskusta ei tätä lisäystä kannata. Sekä keskustan vastaehdotuksessa että kaupunginhallituksen esityksessä on nostettu arvokkaita Helsingin kannalta olennaisia näkökantoja. Tämän alueen erityispiirteet pitää valmistelussa huomioida. Väestöpohja, yhdyskuntarakenne, ikärakenne sekä maahanmuuttajien määrä poikkeavat olennaisesti muusta Suomesta ja tuovat erityishaasteita tälle alueelle.

On erittäin tärkeää, että ymmärrämme uudistuksen luovan uuden rajanpinnan sote-alueiden ja kuntien välille. Haasteen ymmärtäminen ja tunnustaminen ovat edellytyksiä haasteen voittamiseksi. Tulee pyrkiä voimakkaasti siihen, ettei tämä uusi rajapinta tarpeettomasti aiheuta haittaa.

Kuten sekä kaupunginhallituksen lausuntoehdotuksessa että keskustan vastaehdotuksessa todetaan, suuren väestöpohjan alueella erityisenä haasteena on palvella asukkaita yksilöllisesti sekä estää suurten ja byrokraattisten organisaatioiden muodostuminen. Väestöpohjan suuruus

3.2.2016

ilman muuta altistaa kohtelevaan asiakkaita massana, mutta kyllä asenne on väestöpohjaa tärkeämpi. Meidän tulee nostaa palveluasenne sellaiseen arvoon, että jokainen julkisen sektorin työntekijä ymmärtää oman työnsä arvon ja sen, että työn arvo on toisten palvelimisessa.

Kun tehtäviä siirretään, on tärkeää tietää, mitä kaikkea siirretään ja mitä ei siirretä. Muuten on vaarana, että joidenkin tehtävien hoidossa on tarpeetonta päällekkäisyyttä ja että osa vastuista jää ilmaan, eikä kukaan ota kunnolla vastuuta. Vastuukysymykset tulee siis selvästi päätää.

Rahoitus on tärkeä asia. Tällainen muutos altistaa meidät tarpeettomille kustannuksille ja veroasteen nousulle, jos tähän asiaan ei kiinnitetä riittävästi huomiota.

Ei ole kauan aikaa siitä, kun tällä alueella oli 2 maakuntaa: Uudenmaan maakunta ja Itä-Uudenmaan maakunta. Reilu 5 vuotta sitten tästä kah-tiajaosta päästiin. Emme halua jakaa Uudenmaan maakuntaa uudelleen. Kannatan valtuutettu Laanisen vastaehdotusta.

Valtuutettu Hakanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vaaleilla valittavan maakuntahallinnon muodostaminen ja hajanaisen aluehallinnon kokoaminen suurelta osin sen alaisuuteen on myönteinen askel eurooppalaiseen suuntaan. Missään muualla ei ole kuitenkaan keskitetty kaikkia sosiaali- ja terveystalvelujen järjestämisvastuita maakuntatasolle, ei varsinkaan kaikkien sosiaalipalvelujen. Kyseenalasta hallituksen linjauksessa on myös tilaaja-tuottajamallin tuominen sote-palveluihin, etenkin kun mallia kokeilleet kaupungit kuten Tampere ja Oulu ovat päättäneet luopua siitä. Kaiken lisäksi hallitus teki sote-palveluista kauppatavaraa. Keskusta myi kokoomukselle maakuntamallin lupaamalla palveluihin niin sanotun valinnanvapauden, josta tiedetään varmasti vain se, että se tuottaa yksityiselle bisnekselle lisää voittoja ja rahaa veroparatiiseihin vietäväksi.

Tekeillä näyttää olevan melkoinen byrokratia. 18 maakuntaa, 15 sote-alueetta, 5 yliopistosairaalaa, 7 keskussairaalaa, 12 pelastuslaitosta, 11 poliisipiiriä ja kaiken tämän päälle tilaaja-tuottajakoko, kilpailuttamiset ja yksityistämiset.

Arvoisa puheenjohtaja.

3.2.2016

Sote-uudistuksen valmistelussa on ollut monenlaisia vaiheita. Kaikkia niitä on hallinnut pyrkimys keskittää palveluja ja karsia menoja. Sipilän hallitus on ilmoittanut tavoitteeksi leikata menokehitystä 3 miljardilla eurolla. Hallituksen tilaamassa virkamiesselvityksessäkin todetaan, että tällaisia säästöjä ei saada aikaan ilman palvelujen ja niiden toimipaikkojen karsimista. Julkisiin sosiaali- ja terveystalouteihin käytetään Suomessa kuitenkin jo nyt vähemmän rahaa asukasta kohti kuin useimmissa OECD-maissa.

Palvelujen tarpeet sen sijaan kasvavat muun muassa väestön ikääntymisen myötä. Hallitus ajaakin sote-palvelujen yksityistämistä kaksilla raiteilla. Yhtäältä kilpailuttamalla, palveluseteleillä ja valinnanvapaudella jaetaan uudelleen kuntien sote-palvelujen yli 23 miljardia euroa. Toisaalta yksityiselle bisnekselle luodaan lisää markkinoita karsimalla julkisia palveluja ja palveluverkkoja. Kaiken lisäksi yksityisiä yrityksiä suositaan julkista sektoria matalammilla työnantajamaksuilla.

Hallituksen linja syventää hyvinvointi- ja terveyseroja, vaikka tavoitteena pitäisi olla niiden kaventaminen. Ruotsin kokemusten perusteella niin sanottu valinnanvapaus keskittää palveluja sinne, missä on hyvätuolisia asiakkaita. Sen sijaan ne, jotka eniten palveluja tarvitsevat tai asuvat muualla kuin keskuksissa, jäävät vähemmälle, jopa heitteille.

Arvoisa puheenjohtaja.

Suomen Kommunistisen Puolueen ja Helsinki-listojen ryhmän mielestä maakuntatasolle on perusteltua siirtää vastuu erikoissairaanhoidon ja erityistason sosiaalipalveluista. Sen sijaan perustason palvelut, jotka pitää järjestää lähellä, on syytä myös päättää lähellä eli säilyttää kuntien vastuulla. Näin voidaan kehittää palveluja paremmin kunkin alueen tarpeesta lähtien, turvata asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia, kehittää ennaltaehkäisevää toimintaa sekä turvata sote-palvelujen yhteys kunnan muuhun toimintaan. Näitä yhteyksiä ja palveluketjua ei pidä rikkoa kilpailuttamalla ja yhtiöittämällä.

Sote-palvelujen integraatiossa on tärkeää turvata yhteys hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen muun muassa päiväkodeissa, kouluissa, asuinalueilla, työllisyyden hoidossa, liikunnassa ja kulttuurissa. Tämä yhteys on sivuutettu, kun uudistusta on valmisteltu yksipuolisesti erikoissairaanhoidon ja palvelujen keskittämisen lähtökohdista. Samalla sosiaalityö ja monet lakisääteiset velvoitteet ehkäisevästä toiminnasta, varhaisesta tuesta ja moniammatillisista palveluista ovat jääneet erikoissairaanhoidon jalkoihin.

3.2.2016

Kun palveluista päättäminen siirtyy etäämmäs – täällä Uudellamaalla 1,6 miljoonan asukkaan maakuntaan – voi kysyä, mitkä mahdollisuudet asukkaalla on valvoa sosiaalisia perusoikeuksia. Tilaaja-tuottajamalli, kilpailuttaminen ja niin sanottu valinnanvapaus muuttavat myös hoito- ja hoiva-alan ammattilaisten aseman epävarmemmaksi.

Sekä sote-palvelujen että maakuntien muiden tehtävien rahoitus- ja omistusjärjestelyt ovat vielä täysin auki. Hallitus on linjannut, että kokonaisveroaste ei saa nousta eikä tuloverotus saa kiristyä millään tulotassolla. SKP:n ja Helsinki-listojen mielestä tärkeintä verotuksessa on sen oikeudenmukainen kohdentuminen. Rahoitus pitää kerätä pääasiassa progressiivisella verotuksella, se pitää ulottaa myös pääomatuloihin ja sitten osa rahoituksesta on syytä edelleen kerätä yhteisöveroilla. Oikeudenmukaisuus tarkoittaa myös sitä, että verovaroilla ei tueta yksityistä voitontavoittelua.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatamme hajanaisen ja sekavan aluehallinnon yhdistämistä maakuntahallinnoksi, ja Helsingille sopii Uusimaa. Perustuslaissa tarkoitettu maakuntaitsehallinto ei kuitenkaan toteudu, jos valtiovarainministeriö saa vallan sanella maakuntien budjettikehykset ja palvelujen järjestämisspäätökset. Liiallista keskittämistä on syytä välttää myös aluehallinnossa. SKP ja Helsinki-listat haluaa säilyttää hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvät ympäristöterveydenhuollon tehtävät kunnissa. Helsingin pelastuslaitos pitää säilyttää itsenäisenä. Ympäri vuorokautisen terveydenhuollon ja sosiaali- ja kriisipäivystyksen yksiköitä ei saa vähentää. TE-toimistojen työvoimapalvelut voisi siirtää ainakin suurten kaupunkien osalta kunnan tehtäväksi. Vastustamme näiden palvelujen yksityistämistä.

Maakuntavaltuustojen vaaleissa on tärkeä turvata suhteellisuuden toteutuminen myös pienempien ryhmien osalta. Samalla on lisättävä asukkaiden vaikutusmahdollisuuksia myös vaalien välisenä aikana. Helsingin kokeilut osallistuvasta budjetoinnista ja Rovaniemellä asukkaiden valitsemille aluelautakunnille annettu päätösvalta monissa lähipalveluissa kertovat siitä, että tämä auttaa myös palvelujen kehittämistä ja yhteisöllisyyden rakentumista.

Arvoisa puheenjohtaja.

Kaupunginhallituksen linja Helsingin lausuntoon sote- ja aluehallinnon uudistuksesta jää historiaan esimerkkinä takin kääntämisestä ja myöhäisheränneestä valtapolitiikoinnista. Samat puolueet, jotka vielä muutama kuukausi sitten ajoivat Suomeen vain 5 sote-aluetta, pitävät nyt

3.2.2016

18 maakuntaan perustuvaa mallia liian suuriin alueisiin rakentuvana. Kaupunginhallituksella ei sen sijaan ole ollut sanaakaan sanottavana lähipalveluista, yhdenvertaisuudesta, resurssien vähyydestä, kilpailutamisesta tai demokratiasta sen lausuntolinjauksessa. Siksi olenkin tehnyt edellä esittämiäni näkökohtien pohjalta vastaesityksen, joka on luettavissa kokousjärjestelmästä.

Valtuutettu Hursti

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ensinnä kiitos kaikille valtuustonryhmille ja valtuustoryhmien puheenjohtajille hyvistä näkemyksistä puheenvuoroissaan. Itse en kuitenkaan ensinnäkään ymmärrä, miksi on taas näin älytön kiire periaatepäätöksen antamiseen kaupunginvaltuustolta. STM, VVM ovat pyytäneet Manner-Suomen kunnilta ja kuntayhtymiltä, Helsingin kaupunginhallitukselta lausunnot hallitukset linjauksesta niin, että lausunnot tulee jättää viimeistään 9. helmikuuta kello 16.15 mennessä. En ymmärrä, miksi tällainen ajankohta on rajana. Paljon muutakin, mitä en ymmärrä, mutta se ei kuulu tähän asiaan.

Suunnitellut itsehallintoalueet on tarkoitus muodostaa maakuntajaon pohjalta, mutta maakuntajako ei ota huomioon metropolialueen erityispiirteitä. Uudenmaan alue poikkeaa muista maakunnista väestöpohjaltaan ja yhteiskuntarakenteeltaan, niin kuin olemme lukeneet. Ikärakenne sekä maahanmuuttajien muuta maata suurempi määrä tuovat työikäisen väestön työllistymiseen sekä omanlaisia mahdollisuuksia että haasteita. Nämä asiat ovat olleet tiedossa kauan.

Itsehallintoalueet pitäisi muodostaa kilpailukyvyyn, asukkaiden ja yritysten parhaimman palvelukokonaisuuden näkökulmasta. Ehdottomasti ennen muuta päätöksenteossa pitäisi kuulla niitä, jotka alueella asuvat ja käyttävät palveluja. Se on Helsingin kaupungin tavoitteeksikin asetettu, kuunnella enemmän kenttää, joka ei tule toteutumaan.

Olen myös huolissani siitä, että sosiaalinen oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo eivät tule itsehallintoalueiden maakuntajaossa toteutumaan. Tällaisella päätösehdotuksen ratkaisulla halutaan luoda jotain suurempaa. Alueellisesti kyllä niin tulee tapahtumaan, mutta muuten niin ei kuitenkaan tule käymään. Alueiden tarpeet eivät ole verrattavissa toisiinsa. Ei asunnottomuus, työttömyys, asuminen, yritystoiminta, palvelut, syntyvyys, varhaiskasvatus, opiskelu, koulutus, ei lastensuojelu, ikärakenne, sosiaaliset tarpeet, terveysongelmat, ei päihdekorvaushoito, mielenterveys, laitoshoidon tarve ole verrattavissa alueittain toisiinsa.

3.2.2016

Maakuntajako ei ota tasavertaisesti huomioon edellä mainittuja palveluja eikä myöskään ikääntymistä eikä maahanmuuttoväen suhteellisen suuren kasvun työkäisen työllistymiseen tuomia ongelmia ja menoja.

Nytkään ei ole helppo pelkästään Helsingissä lautakunnissa tehdä oikeudenmukaisia päätöksiä ja pysyä budjetissa. Esimerkiksi ennen oli erilliset lautakunnat sosiaali- ja terveystaloudella: terveystaloudenta 9 jäsentä, sosiaalityöntekijäntaloudenta 11 jäsentä. Sitten lyötiin hynttyyt yhteen. Nyt sosiaali- ja terveystaloudenta on 13-jäseninen. Kolmasosa vähemmän lautakunnassa ja päätöksentekomäärä kaksinkertaistui. Paljonko tulee lisää työttömiä näillä uusilla yhdistymisillä, kun tulee uudet itsehallintoalueet maakuntajakojen pohjalta? Se tietää lisää leikkauksia sieltä, missä eniten olisi tarvetta lisäyksiin, joka näkyy sitten ensin kulujen lisääntymisellä sosiaalityöntekijäntaloudella, sitten lisääntyvänä terveydenhuollon puolella.

Tällaisessa mallissa osa päätöksenteosta viedään muualle. Sosiaali- ja terveystaloudenta Helsingistä tullaan todennäköisesti lakkauttamassa jossain vaiheessa, ja päätökset viedään jonnekin muualle, missä päätetään Helsingin esimerkiksi ja Hangon, Mäntsälän, Hyvinkään sote-asioista samassa lautakunnassa, valtuustossa tai mikä nyt päätöselimeksi sitten kaavaillaankaan kaikki itse hallintoalueiden, maakuntalueiden tarpeet samalla kaavalla. Mitä Hanko tietää Mäntsälän tarpeesta tai mitä Helsinki Mäntsälän tarpeesta? Uudet lait tulevat, järjestäytymislaki, maakuntalaki ja monta muuta lakia, joita en nyt muista. Ne ei jääneet päähän siinä 20 minuutin esitelmässä, jota STM:n ylijohtaja täällä valtuustosalissa esitteli tuossa 20.1.

Kaikki kunnat eivät pysty hoitamaan sote-asioitaan, vaan joutuvat turvautumaan naapurikuntaan. Esimerkkinä Kajaanissa lopetetaan synnytysairaala, raskaana olevat joutuvat ajamaan 100 kilometrin päähän Oulun yliopistolliseen keskussairaalaan synnyttämään. Taikka sitten jos poltot eivät olleetkaan vielä oikeita, niin sitten ajetaan 100 kilometriä takaisinpäin ja mennään taas venttaamaan sinne. No, se ei kuulu tähän. Me emme täällä päätä Kainuun asioista, mutta tällainen vain tässä esimerkkinä, että tällaisia kaikkienkokoisia tulee tapahtumaan, mitä sitten ei olla mahdollisesti vielä otettu huomioon.

Itsehallintoalueet maakuntajakoineen eivät pysty täyttämään alueiden erityispiirteiden tarpeita. Se on saletti.

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuustoryhmä HR ei kannata esitettyä esitystä sellaisenaan. Siksi kannatan valtuutettu Hakasen vastaehdotusta. Kannattaisin myös val-

3.2.2016

tuutettu Veronika Honkasalon, mutta sitä ei tässä vaiheessa voi kannattaa, kun sitä ei ole esitetty.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Mitä enemmän kuulen hallituksen itsehallinto- ja sote-uudistuksesta, sen vakuuttuneemmaksi tulen, että koko hanke pitäisi arvioida uudelleen. Onko tämä uudistus oikeilla raiteilla? Mihin me oikeastaan tarvitsemme maakuntahallintoa, jolle on koko vuoden etsitty erilaisia tehtäviä ja paikkaa valtionhallinnon ja kunnallisen itsehallinnon välistä?

Selvityshenkilö Lauri Tarasti totesi saman, minkä moni muukin meistä on tiedostanut, että tämän maan hallituksen käynnistämä hallintomyllerrys on suurin sitten vuoden 1865 kuntahallinnon luomisen, jolloin seurakunnilta siirrettiin muodostettaville kunnille monia sellaisia palvelutehtäviä, jotka ovat nyt kuntien ydintoimintoja. Sen jälkeen maassamme on tapahtunut monia valtion ja kuntahallinnon uudistuksia, mutta ne kaikki on tehty laajan selvitystyön ja keskustelujen kautta. Nyt käsillä oleva uudistus käynnistyi 3 hallituspuolueen keskinäisillä kirjauksilla, joiden sisällöistä hallituksen jäsenet ovat kiistelleet matkan varrella useita kertoja.

Kuvaavaa on, että näin isosta uudistuksesta kuntakenttä, jota koko hallintomyllerrys eniten koskee, pääsee keskustelemaan kunnolla vasta ensimmäisen kerran ja sittenkin vain itsehallintoalueiden karttapohjasta. Karttapohja on merkittävä, vaikka sekin on hallituksen keskuudessa kiistanalainen. Mutta kaikki tärkeät muut askelmerkit ja suunnitelmat ovat vasta fläppitaululla projektiryhmän hahmotelmina ja valmistuvat myöhemmin. En muista koskaan tällaista valmistelua olleen näin isoissa asioissa.

Viimeisen 40 vuoden aikana on tehty useita valtionhallinnon ja aluehallinnon ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksia. Valtionhallintoa on uudistettu parinkin delegointikomitean pohjalta. Tehtäviä siirrettiin lähinnä läänihallituksille, jotka nyttemmin on lopetettu ja tilalle ovat tulleet AVIt ja ELYt, jotka jo alkuvaiheessa todettiin monien suilla epäonnistuneiksi. Valtion keskushallintoa on mylleretty ja tehty työnjakoa ministeriöiden ja osittain uusien organisaatioiden välillä, joista osa on jo historiaa. Meillä ei ole enää lääkintö- tai sosiaalihallitusta tai työsuojeluhallitusta eikä niiden jälkeläisiäkään, Stakesia tai Kansanterveyslaitosta.

3.2.2016

Nyt on THL, jonka tehtävät ovat toista kuin valtion keskushallinnon. Valtakunnallinen viisivuotissuunnittelu ja valtionosuusjärjestelmän uudistukset ovat vaikuttaneet kuntakenttään, mutta etenkin sosiaali- ja terveydenhuoltoon. Erityisesti tehtäväperusteisesta valtionosuusjärjestelmästä päästöpohjaiseen järjestelmään siirtyminen yhdessä viisivuotissuunnittelun ja valtionohjausvallan loppumisen kanssa purki kansanterveystyön kuntainliitot ja on mielestäni yksi vaikuttava syy perusterveydenhuollon lapsipuolen asemaan jäämiseen. Eikä sovi unohtaa sosiaali- ja terveysministeriön budjettivallan siirto valtiovarainministeriöön ja ministeriön roolin muutosta.

Erikoissairaanhoidon on myllätty useita kertoja, mutta silloinkaan koskaan ei ole riittänyt poliittista rohkeutta tehdä sellaisia välttämättömiä uudistuksia, mitä olisi tarvittu, paitsi Uudellamaalla, missä rakennettiin HUS. Se on esimerkki siitä, mitä pitäisi tehdä myös muiden erikoissairaanhoidopiirien kohdalla.

Nyt on painokkaasti kysyttävä, mikä on maakuntahallinnon tehtävä ja visio. Tämänhetkisen valmistelun pohjalta näyttää siltä, että se rapauttaa suurimman osan kunnista koulu- ja kotiseutuyhdistyksiksi, ei ota huomioon isojen kaupunkien tai asutustaaajamien erityispiirteitä tai niiden merkitystä kansakunnan talouden ja elinvoiman rakentamisessa, tuo uuden hallintotason, jolle ei kuitenkaan ole siirretty kunnallisen itsehallinnon tehtäviä eikä valtion aluehallinnon tehtäviä. Niitä varten pitää kuitenkin olla omat viranomaisahot. Sote-uudistus voidaan hoitaa ilman maakuntahallintouudistusta. Sitä varten tarvitaan erikoissairaanhoidon tehtävien kokoaminen. Perusterveydenhuollon ja sosiaalihuollon integraatiota varten tarvitaan kunnallinen kuntauudistus, joka voidaan hoitaa Paras-lain pohjalta, joka oli kepulaisen pääministeri Matti Vanhasen projekti.

Kokonaisuudessaan maakuntahallinnon monikanavainen, niin sanottu vertikaalinen sote-integraatio hoituu nykyisten lakien pohjalta. Terveydenhuoltolaki antaa siihen jo tällä hetkellä täydet mahdollisuudet ja velvoitteet. Monikanavainen rahoitus voidaan ratkaista omana kokonaisuutena, samoin kuin työterveyshuolto voidaan hoitaa samoin kuin muissakin Pohjoismaissa osana muuta terveydenhuoltoa. Ei siihen tarvita maakuntahallintoa. Muu aluehallinnon ja valtionhallinnon uudistus pitää selvittää omana kokonaisuutenaan, joten summa summarum, tällaista useiden miljardien kiinteistöjen, henkilöstövastuiden, hallintojen ynnä muiden myllerrystä ei tarvita, vaan pärjätään huomattavasti vähäisemmällä muutoksilla. Maakuntahallintoa ei ainakaan saa enää perustella terveydenhuollon tehottomuudella tai epätasa-arvolla, koska suomalainen terveydenhuolto on todettu kansainvälisissä tutkimuksissa kustannustehokkuudessaan yhdeksi parhaimmista.

3.2.2016

Valtuutettu Krohn

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä on puhuttu paljon sote-uudistuksesta, mutta eihän tässä ole kyse sote-uudistuksesta. Tässä on kyse maakuntauudistuksesta, jota voisi pitää tietynä vedätyksenä. Luulen, että kokoomuskin marraskuun alkupäiviin asti puolueena luuli, että ollaan tekemässä sote-uudistusta ja siinä marraskuun 5.–7. päivän välissä selvisi, että eipä ollakaan.

Tämän uudistuksen keskeinen ongelma on se, että tässä esitetään aivan liian suurta määrää alueita. Jos ollaan tekemässä sote-uudistusta, alueita pitäisi olla 5 tai korkeintaan 12. 18 on sote-uudistuksen näkökulmasta aivan liian suuri määrä.

Sitten tähän liittyy tietysti vielä sellainenkin ongelma, että nyt esitetään 18 aluetta ja 15 sote-aluetta, ja kun täällä viitattiin siihen, että kaupungilla puhutaan, niin kaupungilla puhutaan, että tästä saattaa aiheutua perustuslakiongelmia. Kun tässä piti sitä itsehallintoa ja demokratiaa vahvistaa, ja sitä on aika vaikea, jos yhdet äänestävät itsehallintoalueesta ja toiset sote-alueesta ja kukaan ei tiedä, missä niitä hoidetaan.

Tätä taustaa vasten tämä kaupunginhallituksen esittämä lausunto on varsin epälooginen. Kun ongelmana on se, että koko Suomeen esitetään liian montaa aluetta, niin täällä ruvetaankin esittämään sitten vielä lisää alueita.

Todellakin voin yhtyä Maija Anttilan näkemykseen, että oikeasti pitäisi tehdä kuntauudistus ja sote-uudistus eikä tällaista maakuntauudistusta. Mutta kun nyt ollaan tekemässä maakuntauudistusta, niin emme kai me nyt oikeasti tällaista pääkaupunkiseudun himmeliä halua. Jos minä oikein tulkitsin, tuossahan nyt ihan suoraan sanota, mutta täällä toivotaisiin tällaista metropolimaakuntaa ja sitten jonkinlaista muu Uusimaa -maakuntaa ja sitten kuitenkin Uudenmaan alueen sotea. Mitenkähän tässä tämä demokratia ja päätöksenteko oikein toteutuisi? Minua vähän hämmästyttää, että mitähän se muu Uusimaa -maakunta tekisi, kun se sote-alue hoitaa ne sote-palvelut. Ymmärrän, että metropolimaakunnalla olisi todella paljon merkittäviä tehtäviä. Siitä näkökulmasta ymmärrän, että toivotaisiin, että olisi vähän pienempi alue. Mutta en todella tiedä, mitä se muu Uusimaa -maakunta sitten oikein päättäisi. Sitten meillä olisi varmaan joku yhteistyöelin, joka koordinoisi näiden kaikkien himmeleiden yhteistyötä.

3.2.2016

Muutama sana sotestakin. Tässä myös sotketaan se, että piti tehdä järjestämislakiuudistus, niin nyt sinne siirretään tuottajatkin. Tässä on erittäin suuri riski, että tämä tehdään erikoissairaanhoidonvetoisesti. Lääkärinä tiedän, että erikoissairaanhoidossa palveluita katsotaan sairausnäkökulmasta, ja totta kai niin sairaalassa pitää tehdäkin. Mutta kun tätä sotea pitäisi katsoa sen ihmisen ja pärjäämisen näkökulmasta, niin kun tämä uudistus nyt joka tapauksessa tulee, niin pitää tällä alueella pitää huoli, että se tehdään perustaso edellä. Terveystiedon edistäminen, perusterveydenhuolto, perussosiaalipalvelut edellä, eikä niin, että erikoissairaanhoidon määrättelee ne palvelut.

Kiitos.

Valtuutettu Torsti

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kuunnelllessani valtuutettu Timo Laanisen puheenvuoroa huomasin, että sinänsä jo etukäteen miettimäni puheenvuoro on monella tapaa ehkä jonkinlainen vastus puheenvuoroon. Ajattelin todeta näkemyksiä kolmesta seikasta, jotka ovat demokratia, kaupungit ja metropoli, ja lopussa myös pieni vetoamus, voisiko tässä tapauksessa sanoa paikallismedialle, joka täällä on myös paikalla.

Ensin demokratiasta. Tässä maassa käytiin parlamentaariset vaalit 298 päivää sitten, siis alle vuosi sitten, ja näissä vaaleissa tämä maakuntauudistus ei kyllä figureerannut millään tavalla. Kansalaiset eivät keskusteluissa ottaneet siihen kantaa, ja siihen ole myöskään otettu parlamentaarisella hengellä kantaa vaalien jälkeen kaikkien puolueiden näkökulmasta. Kuten Maija Anttila täällä totesi, muun muassa Lauri Tarasti on todennut, miten merkittävästä uudistuksesta, jonka Timo Laaninen täällä tosiaan korosti maakuntahallinnoksi, on kyse, niin tämä on kyllä hyvin erikoinen demokraattinen ratkaisu, jollei tähän synny jatkosakaan demokratiaa lähentelevää valmistelutapaa.

Tärkein kysymys on tietenkin, ei helsinkiläisten tai pukkilalaisten poliitikkojen vaikutusvalta, vaan se, vastataanko alkuperäiseen kysymykseen eli siihen, jonka Karin Taipale nosti esiin, ettei kenenkään tarvitsisi juosta paikasta toiseen, vaan saisi heti kiinni saumattoman hoitoketjun päästä. Siis sote-uudistukseen. Toteutuuko tämä? Me olemme päässeet tähän demokraattiseen valmisteluun nyt jollain tavalla, epädemokraattista valmistelua katsomaan ja katsomme, miten se jatkuu.

3.2.2016

Sitten 6 kaupungista. 6 suurinta kaupunkiseutua ovat ne, jotka tässä maassa kasvavat ja joissa valtaosa myös meidän ikään kuin taloutemme dynamiikasta syntyy. Timo Laaninen oli huolissaan tästä "kaupungilla kerrotaan" -tietolähteestä. Luulen, että kerrottaisiin ja puhuttaisiin paljon vähemmän, jos tähän valmisteluun syntyisi Karin Taipaleen esittämä jonkinlainen demokraattinen, parlamentaarinen prosessi, jossa nämä kaupunkiseudut olisivat mukana ja niiden erityispiirteitä kuultaisiin sitä kautta jatkovalmistelussa.

Sitten kolmantena asiana hieman metropolista ja metropolihallinnossa. Siinä minusta Timo Laaninen on erittäin oikeassa, että aikaa todellakin tällä seudulla on ollut ja ratkaisuja olisi pitänyt tehdä jo vuosikymmeniä sitten. Myös edellisellä valtuustokaudella tämä asia on täällä ollut moneen kertaan esillä.

Helsingillä on iso vastuu, ja sen takia tämä on varmaan niin sanotusti viimeisiä hetkiä, jolloin meidän pitää sitä tarkkaan pohtia. Minerva Krohn on varmaan ihan oikeassa todetessaan, että kaupunginhallituksen ikään kuin esityksessä voi olla sisäisiä ristiriitoja ja otetaan kantaa moneen suuntaan. Se varmaan tuo esiin sen, että tässä myös pyritään ottamaan kantaa keskenään täysin yhteismitattomiin asioihin ja lukuisaan joukkoon täysin avoimia kysymyksiä rasti ruutuun -menetelmällä.

Ehdotamme siis sosialidemokraatteina, niin kuin ryhmä puheenvuorossa tuli ilmi, että tässä vaiheessa kokoamme todella Helsingin kaupungin toimesta metropolialueen kunnat yhteen ja viimeistään nyt rakennamme sitä yhteistä vahvaa ääntä.

Ennen kuin se minun 4 minuuttiani on kulunut, niin lopuksi vielä medialle: Tuntuu, että niin meidän päättäjien kuin ehkä mediankin keskuudessa paljon tässä uudistustilanteessa on otettu tavallaan annettuna. Että ruvetaan kommentoimaan jo vaalijärjestelmiä, ennen kuin itse asiassa päätetään, minkälainen uudistus tehdään ja kannatetaan listavaaleja tai suoria vaaleja ja niin edelleen. Toivoisin todella, että keskustelu vielä herätetään siitä, tarvitsemmeko me uutta miljardibyrokratiaa, voimmeko kehittää olemassa olevia malleja ja että tämä tietolähde "kaupungilla puhutaan" tukahdutetaan nimenomaan sillä, että käsitellään erilaisia tietoja, malleja ja välitetään nyt nimenomaan sote-, sosiaali- ja terveysuudistuksesta, ei maakuntauudistuksesta.

Kiitos.

Anteeksi, 10 sekuntia.

3.2.2016

Valtuutettu Niiranen

Arvoisa puheenjohtaja.

Käsittelyssämme nyt oleva sote- ja aluehallintouudistus on Suomen historian valossa poikkeuksellinen laaja, demokraattisia ja muitakin valtarakenteita muuttava hanke. En tämän johdosta ihmettele lainkaan sitä, että uudistamisen aikataulu on venynyt, ja ymmärrän hyvin niitä, jotka katsovat toisaalta, että nytkin valmistellaan liian suurella kiireellä. Edellä todetusta johtuen on niitäkin, joiden mielestä Helsingin kaupungin oman sisäisen johtamisjärjestelmän uudistamista saattaisi olla viisasta lykätä aikaan, jolloin tiedämme tarkemmin sen, minkälaisen Helsingin johtamista varten vallankäytön ja valmistelun rakenteet uudistetaan.

Hyvät valtuutetut.

Minerva Krohn kuvasi tuossa hyvin tämän keskustelun monivivahteisuutta. Aikaisemmin ja tähän asti on puhuttu erityisesti sotesta, joten keskityn hieman enemmän tämän lausuntopyynnön muihin asioihin.

Helsingin kokoomuksen valtuustoryhmän puheessa todettiin mielestäni aivan oikein, että oma erillinen metropolialueen itsehallintoalue tai maakunta olisi erinomainen vaihtoehto. Maan hallitus on kuitenkin ? ja tuoreimpien uutistenkin perusteella vaikuttaa siltä, että ollaan menossa tähän yhden yhtenäisen Uudenmaan maakunnan malliin. Siitä huolimatta tai juuri siitä johtuen taistelua metropolialueen etujen puolesta kannattaa toki vielä jatkaa.

Panin myönteisenä seikkana merkille sen, että tässä salissa keskustan puoluesihteerin, kaupunginvaltuutettu Timo Laaninen lausui sanoja, joista voi päätellä, että keskustankin taholla on ymmärrystä Helsingin erityistarpeelle. Nyt onkin eri tahoilla syytä pitää jäitä hatussa ja toimia hyvässä yhteistyössä.

Olipa Uudenmaan maakunnan jako mikä hyvänsä, niin metropolialueen erityistarpeita on hyödyllistä tarkastella, etenkin HSL-alueen valossa. Metropolialueen muuta maakuntaa tiiviimmän yhteistyön tarvetta kuvastaa hyvin HSL-alueen erittäin voimakas sisäinen työmatkasukkulointi. Tämä määrittelee merkittäväällä tavalla myös muiden palveluiden läheisyyden ja toiminnallisuuden tarvetta tai päinvastoin.

Metropolialueen asumisen, liikkumisen ja sote-palveluiden, joukkoliikenteen, työssäkäynnin ja elinkeinoelämän kannalta hyvin yhtenäinen alue. HSL-alueen seitsemän kunnan alueen työtä tekevistä yli 40 % suk-

3.2.2016

kuloi joka arkipäivä töihin naapurikunnan alueelle. Samaan alueeseen kuuluvat tällä perusteella myös Nurmijärvi, Tuusula, Järvenpää, Siuntio ja Vihti. Sen sijaan Uudenmaan laita-alueilta ei kuljeta keskukseen juuri lainkaan.

Pääkaupunkiseudulle ja samalla ehkä osalle sitä ympäröivää tiiviimpää MAL-aluetta tulisi joka tapauksessa laatia oma metropolikaavansa, jolla luodaan edellytyksiä Suomen talousveturina toimivan alueen kansainväliselle kilpailukyvyille. Oma metropolikaava on tärkeä, sillä se turvaisi osaltaan pitkällä tähtäimellä tasapainoisen asuntorakentamisen ja hyvin toimivan liikennejärjestelmän rakentamisen. Näitä intressejä ei valitettavasti osata hahmottaa Uudenmaan maakunnan laidoilla ja laajemmassa maakuntakaavassa ei riittävään tarkkuuteen ole valitettavasti päästy.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ylipormestari Pajunen totesi äsken, että uudistuksen rahoitukseen liittyviä seikkoja ei voida vielä arvioida. Verorahojen säästö ja koko uudistuksen taloudellisuuden tulee kuitenkin olla muutoksen yksi punainen lanka. Onkin hyvä, että päätämme nyt nimenomaisesti laveammista periaatteista, ja lausuntoluonnoksesta.

Kiitos.

Valtuutettu Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Sote- tai maakuntahallintouudistus, kuinka vain halutaan, siinä tehdään liian paljon liian nopeasti. Nyt soten varjolla hoidetaan maakuntaratkaisua, edellisellä hallituskaudella kuntauudistusta, ja vaara on sekä jäämisestä jonnekin sinne välille. Sotessa itse asiassa auki on kaikki olennainen paitsi alueet, joita on asiasta riippuen 18, 15, 12, 8, 5, 2 tai 1. Valitkaa siitä.

Auki ovat tehtävät ja toimivalta, hallinto, vaalijärjestelmä, rahoitus, verotus vai valtionrahoitus, palvelujen järjestämisen tapa, osana sitä yksityistäminen ja ulkoistaminen, jota kutsutaan valinnanvapaudeksi. Onko se valinnanvapautta, jos on vain yksi vaihtoehto, sitäkin voi perustellusti kysyä. Yksityistäminen ja ulkoistaminenkin merkitsee itse asiassa tosiasiasa hoito- ja palveluketjujen katkomista.

Syntyy myös erinomainen vaara harmaasta taloudesta ja varsinkin ve-

3.2.2016

roparatiiseista. Tämä taas puolestaan vaarantaa sen muun osan eli julkisen talouden varaan rakentuvaa sosiaali- ja terveyshallinnon uudistamista. Yhteydet kunnan toimintaan ovat auki. Esimerkiksi kysymys terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, liikunnan, ravinnon, koulutuksen, työllisyyden ja muiden vastaavien seikkojen avulla.

Toisaalta on tietysti todettava, että jos halutaan vaikuttaa, pitää vaikuttaa ennen kuin päätökset on tehty. Sen jälkeen lausuminen on useimmiten tuuleen huutamista. Tässä tilanteessa, jossa nyt olemme, ongelmana on se, että meillä ei ole riittävää tietopohjaa lausumiseen. Se on kyllä tietysti tuossa lausuntoluonnoksessakin todettu. Tätä ei voida pitää lausuntona sotesta, vaan jonakin kuulemisena lähinnä siitä, että haluamme olla Uudenmaan maakunnassa.

Asia on sekava, lausuntoluonnoksen pohjasta kaiken kaikkiaan on ehkä liikaa keskusteltu tästä metropoliratkaisusta. Se meni jo, kiitos joidenkin ryhmien varsin epäjohdonmukaisen käyttäytymisen. Koko tässä sote-uudistuksessa ja sitä eteenpäin vietäessä pitäisi muistaa, mistä alun perin lähdettiin. Kysymys on ihmisten sosiaali- ja terveystalouden järjestämisestä, ja se on ensisijaista. Sitä pitää kaiken päätöksen tueksi.

Kiitos.

Tällä lyhennetyllä puheenvuorolla samalla luovutan aikaa muille sosiaalidemokraateille.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos toveri Arajärvelle näistä ystävällisistä sanoista.

Hyvät valtuutetut.

Tämä on nyt kuitenkin kaupunginvaltuusto eikä SDP:n puoluekokous, niin palataan asiaan. Kaupunginvaltuuston käsiteltävänä on tänään lausunto itsehallintoalueen jaon perusteeksi ja sote-uudistuksen päälinjauksista. Tässä kaupungin lausunnoissa ja tänään täällä kuulluissa puheenvuoroissa on tuotu esille monia huolia, joita itsellenikin on tästä hankkeesta, joka näyttää nyt tällä hetkellä menevän meidän maassamme Suomen keskustapuolueen määräämää tahtia.

En mielellään harrasta jälkiviisastelua, mutta tänään voitaneen kyllä to-

3.2.2016

deta, niin kuin tässä vähän edellinenkin puhuja viittasi siihen, että jos tutustumme näihin nykyisiin hallituksen suunnitelmiin, niin on kyllä todellinen harmi, että viime vaalikaudella ei päästy sen pidemmälle. Tämä metropolin hallintosuunnitelma, joka oli varsin pitkälle edennyt, niin sitten loppuvaiheessa osa hallituksesta halusin sen kaataa. Myös Helsingissä tätä kaatamista tuettiin, ja nyt ollaan sitten tässä näin. Ei olla vielääkään päästy paljon alkua pidemmälle.

? tietojen mukaan, ? hallitustakin kannetaan huolta siitä, että maakuntahallinto kasvaa liian vahvaksi, sote-kaupungin asemasta myös kannetaan perusteltua huolta. Tässä käy minun mielestäni vähän niin kuin Monopoly-pelissä, että tuli sellainen kortti, jossa kehoitetaan palaamaan takaisin lähtöruutuun, käymättä välillä pankissa. Ollaan taas alkutekijöissään, ja se, että miten nyt ollaan menossa eteenpäin, ei näytä kovin hyvältä.

Katseeni kääntyykin tänään tässä salissa aika paljon hallituspuolueiden, valtuutettujen puoleen, että pitäisitte Helsingin ja ylipäänsä urbaanin Suomen puolta siellä hallituksessa.

Kiitos.

Ledamoten Brettschneider

Värderade ordförande. Bästa fullmäktige.

Social- och hälsovårdsreformen har hittills handlat om strukturer, inte om substans eller förverkligandet i praktiken, eller hur reformen påverkar den enskilda människan.

Uudistuksen perustelussa todetaan kylläkin, että se tulee palvelemaan asukkaita yksilöllisesti ja paikallisesti, mutta miten palvelut saadaan sopeutetuksi uusiin raameihin, ja saamaan saman sateenvarjon alle, niin että tämä toteutuisi, ei ole sen kummemmin pohdittu.

Uudistus tapahtuu pitkälti erikoissairaanhoidon lähtökohdista ja sen ehdoilla. Perusterveydenhoito ja etenkin sosiaalipalvelut, jotka ovat niemenomaan paikallisia ja yksilöllisiä, pyritään sovittamaan valmiiksi rakennettuun kehykseen, ilman että niiden erityispiirteitä huomioidaan. On kuvaavaa, että kun perustelussa puhutaan, miten ihmisten tarpeisiin pyritään vastaamaan erilaisin keinoin, niin nämä mainitaan tässä järjestyksessä: yleislääkäri ja erikoissairaanhoido, kuntoutus ja sosiaalipalvelut. Sosiaalipalvelut ovat todella joutuneet lapsipuolen asemaan suunnittelussa.

3.2.2016

Olen osallistunut useihin seminaareihin, tiedotustilaisuuksiin, keskustelutilaisuuksiin sotesta viime vuosina, ja harvoin on sosiaalipalvelua edes mainittu. Eräessä 2 päivän seminaarissa, johon äskettäin osallistuin, 8 luennoitsijaa edusti sairaanhoitoa ja sairaanhoitopiiriä ja 1 sosiaalihuoltoa. Tämä on yleensä ollut suhde muissakin tilaisuuksissa.

Useimmissa keskusteluissa tilaisuuksien yhteydessä on huoli sosiaalipalvelujen asemasta hyvin vahvasti tuotu esille. Sopivatko sosiaalipalvelut oikeastaan ollenkaan näihin uusiin raameihin. Minun mielestäni eivät sovi. Pitäisikö pohtia, onko kunta sittenkin edelleen paras asiantuntija ja myös paras sosiaalipalvelujen tuottaja.

Toinen asia, joka minua askarruttaa, on kysymys ruotsinkielisistä palveluista. Valitettavasti on monta näyttöä siitä, kuinka niiden asema heikkenee suurissa organisaatiouudistuksissa. Suuret mullistukset voivat johtaa siihen, että erilaiset vähemmistöryhmät, kuten juuri kielivähemmistö, integroidaan niin perusteellisesti, että ne käytännössä häviävät.

Ruotsinkieliset sosiaali- ja terveystyöpalvelut kuuluvat niihin yhteiskunnallisiin palveluihin, jotka missään nimessä eivät saa heikentyä, vaan ne vaativat päinvastoin vahvistusta.

Social- och hälsovårdsreformen har diskuterats i åratal. Det är på tiden att vi kommer framåt i någon form. Reformen får dock inte leda till att den sociala servicen blir ett bihang till hälso- och sjukvårdsservicen, utan den, utan egen självständig plats i systemet. Tryggandet av service på svenska på alla nivåer är också ett absolut måste, såsom Björn Månsson också framförde i sitt anförande.

Tack.

Valtuutettu Ingervo

Arvoisa puheenjohtaja, arvoisat valtuutetut.

Maakunnasta tulee väkisinkin ensimmäisenä mieleen Uudenmaan maakuntalaulu, jonka harva osaa ja vielä harvempi haluaa vapaaehtoisesti laulaa. Jos on hyvä nuotinlukutaito ja musikaalisuutta, niin yksinlaulu onnistuu, mutta yhteislaulunäytelmä on kovin hankala. Sama koskee sote-maakuntamallia, hankalalta kuulostaa. Mutta voisi onnistua, jos kuntia kuullaan jatkovalmistelussa myös ihmisten ar-

3.2.2016

jen palveluita järjestettäessä. Myös ruohonjuuritason kuulemista, kuten asiakas-, asukas- ja potilasfoorumeita, pitää jatkovalmistelussa toteuttaa riittävästi, jotta voidaan saada onnistunut lopputulos. Sitä tehdään varmaan jatkossakin, mitä mitataan. Kuten Gunvor tässä äsken toi hyvin esille, niin sosiaalipalvelut ovat olleet tässä suunnittelussa lapsipuolen asemassa. Terveystieteiden mittareineen on jyrännyt.

Ongelmana on, että sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkuuksiin yhteispinnoilla mittareita yleensä ei ole vielä riittävästi kehitetty. Palvelujen vaikuttavuus saadaan sosiaali- ja terveystieteissä usein aikaan juuri eri hallinnon alojen ja toimijoiden asiakkuuksien yhteispinnoilla, kuten vaikkapa yhteistyössä koulujen ja päiväkotien tai harrastuskentän järjestäjien kanssa.

Sote-uudistuksessa ei ole tärkeintä hallintohimmelit, vaan että jatkossa maakuntalainenkin saa tarpeenmukaista, oikea-aikaista palvelua ja apua, kohtuullisella etäisyydellä kotoaan, sosioekonomisesta taustastaan riippumatta, tilanteensa tarpeenmukaisesti huomioiden.

Varmasti myös lähipalveluita tarvitaan, niitäkin, jotka ovat kävelyetäisyydellä kotoa. Tänäkin meitä ovaet puhuttaneet lapsiperheiden palvelut ja lastensuojelun palvelut kyselytunnilla. Mikä taho päättää jatkossa lastensuojeluasiakkuuden syntymisestä, avohuollon tukipalveluiden määrästä ja toteuttamisesta? Entä huostaanotosta tai sen lopettamisesta, ja huoltajan päihde- ja mielenterveyspalveluiden riittävydestä, vanhemmuuden vahvistumisen näkökulmasta?

Minua huolestuttaa lastensuojelupalveluiden toteutuminen uudessa sote-maakuntamallissa. Ei heitetä lasta sote-veden mukana, Outi Alan-ko-Kahiluotoa lainatakseni, ettei ketään jätettäisi.

Valtuutettu Sevander

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aina uudistuksessa on hyvä lähestyä niitä myös vähän epäilevällä kannalla. Nyt tällä kertaa epäilykseni kohdistuu tähän rahoitusmalliin. Kuten liitteenä olevasta sosiaali- ja terveydenhuollon rahoitusuudistuksen yhteenvedosta voidaan todeta, koko tämän uudistuksen perusta, rahoitusmalli, on vielä monien haasteiden edessä. Tähän kun lisää vielä kuntien omaisuuden, työvoiman siirtämisen itsehallintoalueen kautta maakuntahallinnon alle, herää ihan aito huoli siitä, voiko tätä ylipäätään toteuttaa näinkin nopeassa aikataulussa hallitusti ja oikeudenmukaisesti.

3.2.2016

Oli hallintomalli, organisaatorakenne mikä tahansa, oleellista on aina se, kuinka paljon rahallisia resursseja palveluihin tullaan varaamaan. Tekeviä käsiä, puhuvia suita, kuuntelevia korvia. Siitähän muun muassa sote-palveluissa on enimmälti kyse. Siksi hieman häiritsee se maan hallituksen tavoite, että tämän kokonaisuudistuksen myötä saataisiin jopa 3 miljardin euron säästöt. On mielenkiintoista nähdä, mistä nämä säästöt tullaan haalimaan. Toivottavasti rahoituksen siirtymävaiheen alussa emme tule näkemään sitä, että valtio oman rahoitusvajeensa takia kerää kunnilta x miljardia, mutta jakaa siitä 3 miljardia vähemmän itsehallintoalueiden sote- ja muiden palveluiden järjestämiseksi. Silloin se olisi enemmänkin hallituksen varjolla tehdystä leikkauspolitiikasta kuin tarkoituksenmukaisesta sote-palveluiden uudistamisesta.

On myös mielenkiintoista nähdä, miten valtion, kuntien ja mahdollisesti maakuntahallinnon saama verotusoikeus tulevat jatkossa sulautumaan toisiinsa niin, että maan hallituksenkin tavoite toteutuisi, eli ettei kansalaisten kokonaisverotus nouse juuri tämän uudistuksen takia. Käytännössä siis tarkoittaisi, että Helsingin nykyinen kunnallisvero pitäisi pudottaa 18,5 %:sta noin 12:een, jolla sitten kerättäisiin sitä rahaa, jolla sitten kaupungille jäivät palvelut järjestettäisiin. Tästähän tässä rahoitusmallissa on pitkälti kyse, ehkä hieman kärjistäen.

Palatakseni edellä mainittuun valtion 3 miljardin säästötavoitteeseen, uskallan väittää, että helsinkiläiset tulevat näkemään verotuksen nousua, jotta täällä Helsingissä päätettävät palvelut saataisiin myös jatkossa rahoitettua.

Kiitoksia.

Ledamoten Wallgren

Arvoisa puheenjohtaja. Bästa fullmäktige.

Tästä on hyvä jatkaa.

Först vill jag tacka ledamot Niiranen och ledamot Torsti för det fokus ni har lagt på makt- och demokratifrågor i behandlingen. Jag vill också tacka ledamot Brettschneider för hennes fokus på trygghandet på av de svenska rättigheterna, men jag kommer själv att tala om sote-sidan.

Hallituksen linjauksessa 7. marraskuuta 2015 on paljon puhetta valinnanvapaudesta ja sote-palveluiden tuotannon monipuolisuudesta. Tämä monipuolisuus ja valinnanvapaus on käytännössä koodisana yksi-

3.2.2016

tyistämislle. Kuten muun muassa valtuutettu Vuorjoki, Månsson ja Kiväkäs ovat todenneet, niin tähän valinnanvapauden lisäämiseen on Ruotsin kokemuksen perusteella aiheellista pelätä, että se lisää eriarvoisuutta, lähinnä sen takia, että terveiden ja hyvinvoivien ruotsalaisten pienet vaivat hoidetaan nykyään entistä paremmin, kun taas köyhien ja heikkojen suuria ongelmia hoidetaan entistä huonommin.

Jo tästä syystä on tärkeää, että Helsingin kaupunki vaatii, että maan hallitus poistaa valinnanvapauselementit ja muut hyvinvointipalveluiden markkinaehtoistamista lisäävät elementit maakunta- ja sote-uudistuksesta. Mutta tälle esitykselle poistamisesta on olemassa toinenkin, ja ainakin yhtä merkittävä perustelu, jonka haluan nostaa esille.

Tämä on seuraava. EU:n hankintadirektiivin syrjimättömyysperiaatteen takia julkinen sektori ei hankinnoissaan saa syrjiä niin sanottuja veroparatiisiyhtiöitä. Näillä veroparatiiseilla on kaikessa markkinaehtoisessa toiminnassa, siis myös hyvinvointipalveluiden tuotannossa, suuri kilpailuetu suhteessa tavalliseen, rehelliseen suomalaiseen yrittäjään. He eivät maksa Suomessa tehdyistä voitoista veroa. Tästä johtuen sote-palveluiden ostaminen markkinoilta on nykyisen, kansainvälisen oikeustilanteen vuoksi suuri riski, niin suomalaisille yrityksille ja hyvinvointivaltiolle kuin suomalaisten terveydelle ja hyvinvoinnille.

Hyvä valtuusto.

Tämä riski liittyy valinnanvapauteen ja kilpailutukseen sote-alueella jo tänään. Mutta jos EU:n ja Yhdysvaltojen vapaakauppasopimus, niin sanottu T-TIP-sopimus riitaratkaisumenettelyineen toteutuu, joudumme uuteen tilanteeseen, jossa kaikki markkinavetoisuutta lisäävät toimenpiteet, jotka nyt teemme, esimerkiksi tämä sote-uudistus, muuttuvat käytännössä peruuttamattomiksi. Tästäkin syystä katson, että Helsingin tulisi lausunnossaan esittää, että maan hallitus selkeästi poistaa sote-uudistuksesta kaikki valinnanvapauden ja markkinaistamiseen tähtäävät elementit.

Kiitos.

Valtuutettu Enroth

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä esillä oleva aihe on hyvin monimutkainen ja koskettaa vähänkin, kun rapsaisee pintaa, koko elämän sektoria, kaikkia yksityiskohtia myöten. Työn tekeminen ja työpaikat ovat yksi varallisuuden keskeinen pe-

3.2.2016

ruste. Jos nyt ajatellaan, että näitä tehtäviä siirretään uudelle organisaatiolle nykyisistä tehtävistä ja nykyisiltä organisaatioilta ja tällä pyritään säästöihin, niin eivätkö nuo säästöt itse asiassa tule siitä, että pyritään siirtämään uuteen organisaatioon vain osa niistä henkilöistä, jotka edellisessä organisaatiossa ovat näitä tehtäviä tehneet.

Eli mitä enemmän tehtäviä siirretään pois nykyisiltä organisaatioilta, sitä enemmän meille jää niitä henkilöitä, jotka ovat aiemmin näitä tehtäviä hoitaneet ilman työtä. Työtä voidaan jossain määrin järjestää lisää, mutta se suuri linja on tämä, että säästöt tulevat siitä, että vähemmällä henkilökunnalla tullaan näiden hallinnollisten järjestelyjen kautta toimeen.

Samaan aikaan tällä metropolialueella ja erityisesti Helsingin kohdalla työllisyysluvut ovat jo muutenkin huononemassa, niin kuin tänään aikaisemmin kuulimme, ja ne tulevat huononemaan vielä lisää, pitempäänkin, siitä syystä, että ennakoitua paljon suuremmaksi kehittynyt maahanmuutto pikkuhiljaa muuttaa tämän metropolialueen työllisyyslannetta siten, että tänne tulee vaikeasti kotoutettavia maahanmuuttajia keskittymään enemmän kuin muualle maahan. Tämä lisää painetta työpaikkoihin ja lisää työttömyyttä, ja toisaalta sitten taas se vähentää perinteisen metropolialueen kykyä kustantaa köyhempien alueitten toimintoja.

Eli me emme ole enää se sama metropolialue, joka tämän koko keskustelun alkaessa olimme, jolloin meidän työllisyysilanteemme oli olennaisesti parempi, jolloin saatoimme ajatella, että Helsingin seutu, metropolialue, pystyy kantamaan vastuuta isommasta alueesta, koko maakunnasta ja ottamaan vastaan ne taloudelliset rasitteet, joita tästä tulee.

Minusta tämä työllisyysnäkökulma ja sen heijastuma näitä tehtäviä kohden on ihan ydinasia tässä hommassa ja ehkä sen voisi vielä pelkistää niin, että mitä enemmän siirretään tehtäviä pois nykyiseltä, sitä suuremmaksi työttömyys kasvaa. Toisaalta taas me olemme tietyllä tapaa pakkoraossa, että kehittää täytyy. Ehkäpä yksi ratkaisu tässä sitten on aika ja jänne, jonka kuluessa näitä asioita voidaan tehdä, mutta hyvin vaikealta näyttää ja toivoisin, että lausuntoa laadittaessa tämäkin otettaisiin huomioon yhtenä tekijänä.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

3.2.2016

Valtuutettu Laaninen totesi omassa puheenvuorossaan, että käsittelemme tämän valtuustokauden merkittävintä asiaa. Näin on aivan varmasti. Mutta taitaapa joutua katsomaan historiaa aika kauas taaksepäin, ja toivon, että jonkin ajan päästä toteamme, että aika pitkälle eteenpäinkin saa katsoa, ennen kuin näin isosta uudistuksesta keskustelemme tässä salissa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä valtuustosalissa on käytetty hyviä puheenvuoroja, pohdiskelevia, ja varsin paljon myös epäileviä. Valtuutettu Sevander totesi omassa puheenvuorossaan, että asioita on lähestyttävä epäilevällä kannalla ollen. Näin näyttää tässä valtakunnassa viimeisten vuosien aikana olleen. Vuosia tätä sote-uudistusta on pyöritelty, katsottu siltä, tältä ja tuolta kantilta, ja eteneminen on aina tyssännyt johonkin epäilyyn, vastustukseen, jarrutukseen.

Kuten valtuutettu Laaninen totesi puheenvuoronsa lopussa, meidän kaikkien ensimmäisenä toiveena pitäisi olla nyt, että tämä jarrutustais- telu loppuu, ja pääsemme eteenpäin. ? kysyi kuntalaisilta, suomalaisilta, että mitä mieltä ihmiset ovat sote-uudistuksesta, ja kyselyssä valta- osa vastaajista oli sitä mieltä, että tämä pitää saada maaliin, toteutet- tua. Olin viime kaudella itse eduskunnassa sosiaali- ja terveysvaliokun- nassa vaalikauden lopun, ja se viesti, joka sinne tuli, oli se, että mitä tahansa teette, viekää tämä maaliin. Nyt tällä vaalikaudella ollaan to- teuttamassa yhtä aikaa aluehallinnon uudistusta, puhumme nyt maa- kunnista, ja kuitenkin kärki edellä sote-uudistusta, ja toivon, että tämä uudistus nyt tästä menee eteenpäin.

Itse kaupunginhallituksessa jäin yksin oman vastaesitykseni kanssa. Meidän ryhmämme on toista mieltä siitä, että miltä pohjalta Uudella- maalla tätä asiaa pitää viedä eteenpäin. Näimme, että järkevää olisi toimia kuten maakuntavaltuuston puheenjohtaja Eero Heinäluoma on monta kertaa maakuntavaltuustossa ja monissa muissa yhteyksissä myös tuonut esille, että tällä alueella olisi yksi maakunta Uusimaa, jon- ka pohjalta lähdetään tätä rakentamaan. Mutta on tunnustettava, että monia isoja kysymyksiä on vielä edessä, rahoitukseen, tehtävien siir- toon, omaisuuden siirtoon, eläkevastuisiin, työsopimuskysymyksiin ja niin edelleen liittyen auki. Mutta uskon, että näihin asioihin löytyvät rat- kaisut aikataulussa.

Kunnille jää merkittävänä terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen tehtä- vä. Tässä rajapinta maakunnan ja kuntien välillä on toivottavasti sel- keä. Toisaalta lainsäädännöstä olisi tultava sillä tavalla mahdollistava,

3.2.2016

että kuntien ja maakunnan välillä voidaan sopia tehtävien jaosta eri maakunnissa myös eri tavoin. Sama malli, joka toimii Uudellamaalla, pääkaupunkiseudulla, ei välttämättä toimi kaikkialla muualla. Siksi meidän esityksemme perustuu siihen, että tämän alueen erityispiirteet on otettava myös tämän lainsäädännön valmistelussa huomioon.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä ollaan todellakin suuren muutoksen ja suuren kysymyksen äärelä. Lausunnossa toki otetaan enimmäkseen kantaa rakenteeseen, mutta muun muassa yksi asia sieltä mielestäni nousi esiin. Meillä sanotaan tässä lausunnossa, että kaupungeissa suuren väestöpohjan alueella erityisenä haasteena on palvella asukkaita yksilöllisesti ja paikallisesti, sekä estää suurten ja byrokraattisten organisaatioiden muodostuminen. Metropolialueella on sote-palvelukokonaisuuksia ajatellen riittävä osaaminen, henkilöstövoimavarat ja toimivat markkinat. Kuitenkaan ei ole annettu minkäänlaisia perusteluja siihen, että meillä on toimivat markkinat joten aika erikoiselta kuulostaa näin vahvana heittona.

Onko terveydenhuolto jo ylipäättään markkinaa, ja mitä tarkoitetaan toimivilla markkinoilla? Millä perusteella ne toimivat niin hyvin? Meillä on vielä aika monessa sote-palvelussa muitakin ratkaisuja kuin markkinat, lähtien perusterveydenhoidosta niille, joilla ei ole varaa yksityiseen, ja esimerkiksi ei ole myöskään vielä pelkästään syöpähoitojen markkinaa tarjolla, vaan erikoissairaanhoidoa voi olettaa toistaiseksi saavansa muualtakin kuin markkinoilta.

Sivuhuomautuksena voi ihmetellä, että minkä takia on ollut niin paljon intoa lähteä juuri Ruotsin tielle, kun Ruotsin sote-malli kuitenkin jää Suomen taakse laajassa vertailussa, sekä hinnan että laadun suhteen. Suomen malli ei ollenkaan pärjännyt itse asiassa niin huonosti, kuin mitä on monessa yhteydessä annettu ymmärtää, vaan pärjäsimme terveydenhuollon laadussa ja hinnassa neljänneksi parhaiten Euroopassa. On hyvin epäselvää, että miten tämä uusi terveydenhuollon malli aikoo ampaista Hollannin, Norjan ja Sveitsin ohi, nostamatta kuluja.

Valinnanvapaus on termi, jolla voidaan tarkoittaa hyvin monenlaisia asioita, ja usein sillä on perusteltu isoja yksityistämisiä ympäri maailmaa. Markkinat toki hoitavat monet asiat hyvin, mutta on melkoinen riski lähteä luomaan järjestelmää juuri terveydenhuoltoon, jossa yksityiset ketjut voivat luoda oligopolistisen rakenteen. Kysymys kuuluu, että ol-laanko muutaman vuoden kuluttua tilanteessa, jossa firmat voivat mää-

3.2.2016

ritellä hintaa nykyistä enemmän. Kun tiedetään, että näiden suurten terveydenhuoltoyritysten takana ovat kansainväliset pääomasijoittajat, esimerkiksi ? ja Triton, tämäntyyppiset amerikkalaiset tai muut kansainväliset erittäin isot pääomasijoittajat, niin totta kai, ja se on heidän tehtävänsä, etsiä varastotuottoa maailmanlaajuisesti toiminnalleen, kaikissa puitteissa, jotka niille annetaan. Verosuunnittelu toki kuuluu kuvioon, ja sekin täytyy hyväksyä osaksi mallia.

On selvää, että markkinat keskittyvät ja pienet yritykset ostetaan isosti, isoilta määrin pois. Se on mahdollista, ja tapahtunut suuremmillakin markkinoilla ja helposti Suomen kokoisilla terveydenhoitomarkkinoilla. Meillähän ei ole tulossa ilmeisesti mitään tällaista omalääkäri- ja säädeltyä ammatinharjoittajamallia, niin kuin joissain muissa Euroopan maissa on tehty.

Terveydenhuolto on välttämätön palvelu niin kuin sähkönsiirto, ja niinkin yksinkertaisessa palvelussa kuin sähkönsiirrossa tuntuu olevan hyvin vaikeata luoda sellaiset puitteet, että joku muu ei pääsisi määrittelemään hintaa. Toivottavasti tässä sote-uudistuksessa ollaan fiksumpia, ja todella tarkasti mietitään, että miten se malli luodaan. Muuten valinnanvapaudesta voi tulla erittäin kallista. Sinänsä en epäile, etteivät nämä yksityiset firmat osaisi hoitaa hommaansa, mutta kulut voivat kasvaa paljon.

Kiitos.

Valtuutettu Malin

Hyvät valtuutetut.

Kyse on tänään hyvin konkreettisista asioista. Uudistus vaikuttaa siihen, miten jatkossa vanhukset hoidetaan, miten vaikeita ongelmia kohtaavien perheiden palvelut tuotetaan, miten asunnottomien palvelut järjestetään ja miten ilman työtä jääneiden nuorten asioihin tartutaan. Konkretia kuitenkin katoaa kun hallintomalli on epäselvä, eikä oikeastaan ole edes tietoa siitä, mistä kaikesta uudistuksessa päätetään. Jos kokonaisuus on vaikea hahmottaa poliitikolle, on se varmasti sitä myös kansalaiselle.

Ihanteellisessa tilanteessa uudistuksessa saataisiin aikaan demokraattinen ja toimiva järjestelmä, joka tuottaa tasa-arvoisia ja laadukkaita palveluita. Suuri riski kuitenkin on, että luodaan uudenlaisia epätasa-arvon paikkoja ja hukataan toimivat käytännöt.

3.2.2016

Tätä uudistusta on tehty vuoroin madellen ja vuoroin säntäillen. Nyt taas kiirehditään kohti hallintomallia, joka ei ainakaan tässä valtuustosalissa saa juurikaan kiitosta. Uudistuksella on suuret vaikutukset jokaisen palveluita käyttävän elämään. Sosiaalipalveluiden keskittäminen tällä tavoin on eurooppalaisella tasolla ainutlaatuista. Vähintä mitä on tehtävä, on varmistaa laadukas lainvalmistelu ja arvioida tehtyjen päätösten vaikutukset kunnolla. Se ei ole jarruttamista. Tärkeintä ei ole, että päätetään jotain. Vaan että päätetään hyvin ja perustellun tiedon pohjalta.

Me vasemmistovaltuustoryhmässä olemme jo pitkään olleet huolissamme siitä, että sosiaalipalvelut ovat olleet sote-uudistuksessa näkyvissä lähinnä uudistuksen nimessä. Nyt maakuntauudistuksesta puhuminen poistaa tämänkin. Ainoa julkinen pohdinta, johon olen sosiaalipalvelun roolista viime aikoina törmännyt, on valtiontalouden tarkastusviraston pahoitteleva toteamus, että sosiaalialan työntekijöiden pätevyysehtoja heikentämällä saadaan jatkossa aikaan turhan vähän säästöjä, koska alalla on niin pienet palkat. Tämä ei herätä luottamusta uudistusta kohtaan sosiaalialan palvelujen käyttäjien tai työntekijöiden keskuudessa.

Mitä sitten voisi olla sote, jossa sosiaalipalvelut ovat tulleet huomioituksi? Sosiaalipalvelut perustuvat kokonaisvaltaiseen kohtaamiseen. Yhteenpelaavat palvelut, turhien ammattihierarkioiden välttäminen, palveluiden kynnyksen madaltaminen, julkisten palveluiden turvaaminen ja lähipalveluiden tukeminen, heikossa asemassa olevien palveluiden käyttäjien huomioiminen. Nämä kaikki ovat olennaisia sosiaalipalveluille. Ne on vielä mahdollista saavuttaa jos niin halutaan, mutta tähän tarvitaan aikaa ja sosiaalipalveluiden roolin ymmärtämistä.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Sote-uudistuksen tärkeimmän tavoitteen pitää olla se, että saadaan hyvät ja yhdenvertaiset palvelut. Veroasteen nostaminen ei pidä olla itsetarkoitus, mutta pitää olla kuitenkin optio olemassa, että verotusta voidaan tarvittaessa nostaa, jotta palvelut voidaan turvata, ja näin myös säästää pitkällä tähtäimellä. Sen takia teemme saman vastaehdotuksen kuin kaupunginhallituksessa, eli poistetaan lausunnosta kohta, kappaleesta 13 lauseet ”uudistuksessa on riskinä veroasteen nousu, uudistus ei saa nostaa kokonaisveroastetta”.

Kiitos.

3.2.2016

Valtuutettu Karhuvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Sen takia, että alkuperäinen puhe jäi vähän kesken. Helsingissä on erityisenä haasteena palvella ihmisiä yksilöllisesti ja paikallisesti, niin kuin täällä on jo moneen, moneen kertaan todettu. Koska meillä on suurin väestöpohja, niin me emme voi välttää sitä, että meidän on myöskin pakko huomioida sen takia se, että meillä työvoima riittää jatkossakin, ja että meillä riittää myöskin kaavoituksen ja asunoverotuksen kohdalla, tai riittää siinä myöskin kapasiteettia rakentaa tänne asuntoja, joissa tämän työvoiman on varaa asua. Se on myös eräänlaista sosiaalityötä.

Meidän tulee jatkossa huolehtia siitä, että nämä suuremmat yksiköt oikeasti pystyvät palvelemaan vaihtoehtona muunlaiselle palvelulle. Se, mikä on olennaista näissäkin terveyskeskuksissa tai hyvinvointikeskuksissa, miksikä niitä nimitetäänkin, on se, että niiden samojen seinien sisällä voisi olla erilaisia toimijoita, jolloin kaikki palvelut täydentäisivät toisiaan ja ihmiset saisivat niiden palvelujen sisällöt oman tarpeensa mukaisesti, juoksematta luukulta luukulle.

Ennaltaehkäisy on terveystalouden avain, ja palvelujen terveyshyödyssä on nimenomaan yksi mittari. Kuten myöskin muun muassa täällä valtuutettu Taipale aiemmin jo sanoi, jatkovalmistelussa tulee selkeästi määritellä itsehallintoalueiden ja kuntien ja kunnille jäävien tehtävien rajapinnat. Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisessä tämä tarve korostuu. Silloin meidän tulee koko tässä uudistuksessa edetä ihmisten, yritysten ja kilpailukyvyn kannalta parhaita ratkaisuja etsien, pitäen byrokratian ja uusien hallinnon tasojen luominen taka-alalla. Täytyisi aina muistaa, että yhteiskunnan rakenteet ovat ihmisiä varten, eikä toisinpäin. Koulutus ja neuvonta ovat saatavuuden, tasa-arvon ja laadun kulmakivet.

Lukiessani iltalukemiseksi Helsingin historiallisen yhdistyksen aikakirjoja, olen kirjassa Helsinki sodassa ja rauhassa, ja kirja kertoo itse asiassa aika mielenkiintoisesti koko tämän Helsingin palvelujen kehittämisestä, sen puolustamisesta, miehityksistä, tulipaloista ja lähes kokonaan ruttoon kuolleen väestön halusta rakentaa kaupunki uudelleen raunioille. Siihen aikaan, tai jossain vaiheessa, Suomessa koko tämä Uusimaa-Häme on ollut yhtä lääniä. Pääkaupunki milloin Heinolassa, milloin Loviisassa. Siinä on ollut visioita. Olisimme vain jatkaneet samalla linjalla.

3.2.2016

Kun katselee tätä organisaatiokarttaa tai hallintoaluekarttaa, sieltä erittäin selkeästi näkyy 8–9 suurinta aluetta. Ne riittäisivät mielestäni hyvin hallintoalueiksi. 5 erityissairaala-alueella pystyttäisiin hoitamaan kaikkein vaikeimmat ja kustannuksia aiheuttavammat sairaudet. Suuri voi olla kaunista.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Tolkku on nykypäivän muotisana ja istuu hyvin käsiteltävään aiheeseen. Saada tolkkua, sitä se on mitä suurimmassa määrin käsitellessämme periaatepäätöstä Helsingin kaupungin lausunnosta sosiaali- ja terveysministeriölle sekä valtiovarainministeriölle hallituksen linjauksista itsehallintoaluejaon perusteiksi ja sote-uudistuksen askelmerkeiksi.

Ensinnäkin sanan askelmerkeiksi voisi poistaa ja muuttaa muotoon suuntaviivoiksi. Valtuutettu Anttila piti erinomaisen puheen. Tuli oikein mieleen, että tyyliä voisi yksinkertaistaa. Palaamalla läänien ja lääninhallitusten aikaan päästäisiin varmasti selkeämpään lopputulokseen. Toiminta oli virtaviivaisempaa läänien olemassaolona aikana. Jokainen sektori tiesi mitä teki.

Sen verran tolkkua on tullut, että jokainen kaupunkilainenkin aavistaa, että sote-uudistuksessa kaikkea sitä, mikä on toiminut hyvin, aletaan organisoida uudelleen. Sotessa kärki ei ole sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämisessä. Sote-ratkaisuun on kytketty valtion aluehallinnon ja maakuntahallinnon uudistus. Aluejaon monimutkaisuus uhkaa varsinaisen sote-uudistuksen tavoitteita.

Päätöksenteon pohjaksi tulisi saada kaikki käytössä oleva vertailutieto. Uudistuksen aiheuttamat mahdolliset lisäkustannukset jo ennestään tiukassa taloustilanteessa huolestuttavat. Rahalliset kustannusarviot ovat siksi tärkeitä. Periaatepäätöstä laadittaessa meiltä puuttuvat laskelmat soten suuntaviivojen taloudellisista vaikutuksista ja rahoituslinjauksista. Siis hintalappu puuttuu.

Kuten Helsinki-Vantaan selvitys, siinäkään ei hintalappua löytynyt. Itsenäinen Helsinki oli silloin päällimmäisenä ajatuksenani. Nyt itsenäinen Helsinki pitäisi saada osaksi suurempaa kokonaisuutta. Sote-uudistuksessa on estettävä suurten globaalien yhtiöiden monopoliaseeman keskittyminen ja voittojen valuminen ulkomaille veroparatiisien kätköihin. Laadukas ja asiakaslähtöinen palvelu sosiaali- ja terveyden-

3.2.2016

huollossa on turvattava toimivien palvelurakenteiden ja joustavien hoitoprosessien kautta. Sitä sote-uudistuksen pitäisi ensisijaisesti tavoitella.

Perustason palveluja on vahvistettava heikentämättä erikoissairaanhoidon pääsyä. Muistettava kuitenkin on, että HUS on mallikkaasti ottanut hoitaakseen toimintoja myös Helsingin kaupungilta. Palvelun yhteensovittaminen lähipalveluiden turvaamiseksi on taattava, sillä palvelut ovat se todellisuus, jonka kautta kaupunkilaiset arkeansa elävät.

Pelastustoimesta on lausuttava. Pääkaupunkiseudun erityispiirteet on huomioitu erityisellä tavalla Helsingin pelastustoimessa. Sen tähden sen toiminta on turvattava muutoksessa. Mikäli pelastustoimen muutosprosessissa on tavoitteena tekevien käsien vahvistaminen, on muutosta tulenpalavasti kannatettava.

Hyvät valtuutetut.

Olen huolestunut kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksien ja päätäntävalan kapenemisesta. Sosiaali- ja terveystalouden järjestäminen ei saa johtaa demokratiavajeeseen. Päättäjien on se estettävä. Uusien hallintotasojen syntyminen ei saa pirstaloittaa toimintoja, erityisesti jos ne saavat mahdollisen verotusoikeuden, se ei saa johtaa kokonaisveroasteen nousuun, joka ikävimmillään näkyy eläkeläisten, yksinhuoltajien ja muitten vähävaraisten kaupunkilaisten arjessa. Koska sanan varsinaisessa merkityksessä työn tekevät työntekijät, on perusteltua sote-uudistuksessa huomioida tarvittavat resurssit ja henkilöstön asema muutoksessa.

Kiitos.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä puhutaan paljon tietysti sote-uudistuksesta ja se tähän liittyykin, mutta samalla tässä sivussa on myös paljon pienempiä mutta merkityksellisiä toimintoja kuten joukkoliikenne. Olen oppinut aikoinaan sellaisen, että jos joku järjestelmä on hyvin toimiva, niin sitä ei kannattaisi ihan kevyillä perusteilla lähteä muuttamaan, ja olen vähän samaa mieltä, mitä valtuutettu Otso Kivekäs taisi omissa puheenvuoroissaan mainita, että tämä joukkoliikenne toimii aika hyvin. Täällä on erikseen tilaajaorganisaatio, siellä tehdään se suunnittelu, ja se on osoittanut muun

3.2.2016

muassa HLL:n myötä, että yhteistyö toimii Helsingin seudulla erittäin hyvin.

Näin ollen on jonkin verran huolestuttavaa nähdä, että Uudenmaan liitto on tällä hetkellä hakemassa tehtäviä joukkoliikenteen suunnittelussa ja liikenteen suunnittelusta, mutta täällä on niin erilaisia alueita. On tämä Helsingin seutu, jossa tehdään 65 % muun muassa kaikista joukkoliikenteen matkoista, jossa liikkuminen perustuu joukkoliikenteeseen. Sitten ovat syrjäkunnat, jossa liikkuminen perustuu enemmänkin yksityisautoiluun, jossa ei ole toimivaa joukkoliikennejärjestelmää. Näin ollen ne ratkaisut, en ota kantaa organisaatioihin, mutta sanon, että tällaiseen laajaan Uudenmaan maakuntaan liikenteen suunnittelu ja joukkoliikenteen suunnittelu ei missään tapauksessa sovellu.

Sen sijaan tilanne on toinen, jos olisi tällä metropolialueella oma maakuntansa. Silloin se joukkoliikenteen suunnittelu ja koko toiminta voitaisiin hyvin siirtää sinne.

Valtuutettu Hakanen

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä on ollut aika erikoinen keskustelu seurattavaksi, varsinkin valtuutetulle, joka on seurannut täällä aika monta kunta- ja sote-uudistuksen ja metropoliuudistuksen keskustelua. Kaikki eduskuntapuolueet ovat olleet mukaan esittämässä, hyväksymässä ja sopimassa vielä paljon rumpaa keskittämistä, kuin mitä nyt tähän malliin liittyy. Eikä silloin puhuttu edes vaaleilla valittavasta johdosta, joka päättäisi yli miljoonan asukkaan 5 sote-alueen asioista.

Eikö näissä puolueissa käyty lainkaan keskustelua aikaisemmin? Vai eikö täällä valtuustossa istuvilla puolueiden ministereillä, kansanedustajilla, muilla vaikutusvaltaisilla aktiiveilla ollut siinä vaiheessa uskallusta lainkaan puuttua asioihin, kun ensin 2:n, sitten 3:n ja lopulta kaikkien eduskuntapuolueiden puheenjohtajat laittoivat nimet alle kerta kaikkiaan surkeisiin esityksiin, jotka sitten kaatuivat yksi toisensa jälkeen perustuslakivaliokunnassa.

Tai minkä takia tämä huoli, jota tänään on kannettu, ei näkynyt silloin kun Helsingin kaupunki joka ikiseen aikaisempaan ehdotukseen sanoi kyllä? Innolla oli mukana. Ainoa asia, josta oikeastaan silloin oli vähän erilaisia mielipiteitä, oli tämä metropolihallinto, mutta eivät ne asiat, jotka ehkä ihmisille olivat tärkeimpiä, eli sote-palvelut.

3.2.2016

Täällä on puhuttu paljon tästä metropolista taas, ja maakunnasta ja niiden eroista. Minusta suurimmat ongelmat ovat kuitenkin muualla. Ne ovat perustason palveluissa, jotka pitäisi hoitaa kuntoon lähipalveluna, jolloin niistä pitää myöskin päättää lähellä. Toinen suuri ongelma on tilaaja-tuottajamalli, joka tähän hallituksen esitykseen sisältyy näillä maakunnilla sote-toiminnassa kaikenkattavana. Se sama malli, joka Tampereella ja Oulussa on todettu toimimattomaksi, huonoksi, virheisiin johtaneeksi. Tähän vielä yhdistetään kilpailuttaminen, kuntien palvelujen yhtiöittämisspakko, jos kunnat aikovat osallistua kilpailuihin ja sitten tämä niin sanottu valinnanvapaus, josta kukaan ei tiedä, mitä se tarkkaan ottaen tarkoittaa, muuta kuin että yksityiset yritykset pääsevät ottamaan isomman osan kuin nyt palvelujen tuottamisesta.

Täällä sanottiin, että puuttuu hintalappu. Minä olen sikäli samaa mieltä valtuutettu Hurun kanssa, että varmasti kukaan ei tiedä, mitkä tämän homman kustannukset tulevat olemaan, eivätkä ne tällä valmistelulla tule kenenkään hallinnassa olemaankaan. Mutta hintalappuhan on hallituksessa päätetty. Se on -3 miljardia euroa menokehityksestä pois. Se on valtioneuvoston itse tilaaman selvityksen mukaan mahdollon toteuttaa, ellei heikennetä palveluja. Karsita palveluja, niiden tarjontaa, ja palvelujen toimipaikkoja.

Helsingin osalta olisin toivonut, että täällä olisi toimittu niin kuin monissa muissa kaupungeissa, joissa valtuustoryhmiä on pyydetty ennalta vastaamaan niihin 13 kysymykseen, jotka valtiovarainministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö esittivät. Tehty siitä yhteenvetoa, saatu huomattavasti sisällöllisempiä lausuntoja valmisteluun kuin täällä Helsingissä valitettavasti nyt on saatu.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan vielä täsmentää sitä aikaisempaa puheenvuoroani. Periaatteessa tässä tämänkin uudistuksen jälkeen syntyy 5 eri hallinnon tasoa. On niin sanottu parlamentaarinen eli eduskuntataso, sitten on valtiohallinnon taso, jossa ovat ministeriöt, sitten on tämä valtion aluehallinto, johon nyt tällä hetkellä, jossa tällä hetkellä ovat avit pääsääntöisesti, mutta jossa aikaisemmin olivat lääninhallitukset ja keskushallinto. Tähän aluehallintoon nyt selvityshenkilö Tarasti nimenomaan niin, että hän suunnitteli näitä aluehallinnon ja toisaalta maakuntaliittojen, elyjen ja avien keskinäistä työnjakoa.

3.2.2016

Eli parlamentaarinen hallinto, valtionhallinto, ministeriöt, sitten on tämä valtion aluehallinto, jota tarvitaan ja jonka tehtäviä pitää jatkossa kyllä selkeyttää. Sitten tulee maakuntahallinto ja sitten on kunnallinen itsehallinto. Nyt kysymys kuuluu, että onko järkevää, että sote-palvelut siirretään maakuntahallintoon. Miksi ne eivät voisi edelleenkin olla kunnallista itsehallintoa ja sen kunnallisen itsehallinnon pohjana tässä rakenneuudistuksessa käytettäisiin nimenomaan tämä Paras-lain, jonka tavoitteena oli kuntapohjainen, niin että peruspalvelut olisivat lähellä kuntalaisia, erikoissairaanhoidon on kuntayhtymäpohjaista, ja sitten se integraatio hoidetaan, esimerkiksi tämä vertikaalinen integraatio hoidetaan terveydenhuoltolain perusteella.

Jos katsoo tulevaisuutta, niin ehdottomasti tärkein taso sote-palveluissa on nimenomaan tämä peruspalvelutaso, jossa sosiaali- ja terveystieteiden yhdistäminen on väestön kannalta, kustannustehokkuuden kannalta ja myös ajatellen ihan demokratiaa se tärkein hallinnon taso. Miksi se taso pitää siirtää maakuntatasolle, mitä etua siitä on?

Kun katselin selvityshenkilö Tarastin ehdotusta maakuntatason näiksi tehtäviksi ja resursseiksi, niin hän ehdotti, että siellä 12 500 henkilötyövuotta ainakin syntyisi, ja nyt varmaan jatkossa tullaan vielä selvittämään, voitaisiinko aluehallintotasolta, valtion aluehallintotasolta tai kunnista vielä siirtää tähän maakuntatasolle joitakin tehtäviä. Joten eiköhän siinä ihan riittävästi syntyisi sellaista henkilötyövuotta, joka sitten tarjoaisi kekulaisille johtajille ihan riittävästi johtajien paikkoja eri puolilla maata.

Näin ollen, jos pohditaan myös rahoitusratkaisua, niin jos sote-palvelut ovat edelleen kunnallista itsehallintoa ja se ratkaistaan Paras-lain perusteella. Kuntarakenneuudistus ja erikoissairaanhoidon uudistus, niin se tarkoittaisi sitä, että meillä ei esimerkiksi näitä verotuspaineita olisi ollenkaan. Maakuntataso voitaisiin hoitaa huomattavasti halvemmilla hinnoilla. Ei tarvittaisi erillistä maakuntaveroa.

Valtuutettu Vuorjoki

Minä kannatan Veronika Honkasalon tekemää esitystä.

Valtuutettu Luukkainen

Arvoisa puheenjohtaja.

3.2.2016

Valitaan nyt sitten mikä malli tahansa, niin kaikkein olennaisinta tässä kuviossa on se, että aina kun rakennetaan jokin uusi hallintotaso, niin silloin pitää purkaa vähintään yksi hallintotaso nykyisistä tai tällä hetkellä olevista. Koska jos näin ei tehdä, niin silloin lisätään a) kustannuksia, b) byrokratiaa eikä toimita niin kuin oikeasti pitäisi, että tehtäisiin aidosti rakenneuudistus, joka toteutettaisiin kustannustehokkaasti ja jolla olisi myös jonkinlaista vaikuttavuutta.

Toivoisin, että tämä olisi sellainen sininen lanka, jonka jokainen hallintoa muuttava ja mielestään uudistava pitäisi tiukasti mielessään.

Kiitos.

Valtuutettu Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on ollut runsas, monipuolinen, hyvä keskustelu, kaikki näkökulmat on periaatteessa tullut sanottua. Mutta sitten jää jäljelle kysymys, että mennäänkö tämän hallituksen kaavaileman mallin mukaan vaiko ei. Kun valtuutettu Anttila tuossa edellä puhui tästä kunnasta, itsehallinnosta ja miten sillä puolella voidaan sote järjestää, niin siinä analyysissä oli paljon totta. Mutta yhtä selvää on, että se ei mahdu tähän ratkaisuun, jonka hallitus on nyt tehnyt. Elikkä että sote-palvelut organisoidaan maakuntavetoisesti.

Olen taipuvainen ajattelemaan niin, että tämä ratkaisu on nyt tehty ja se on päätetty ja tämä asema on mennyt. Se asema, jolla me nyt olemme, on maakuntahallinnon organisointi ja siihen liittyen sote-palvelujen ryhmittäminen maakuntiin. Sitten pitäisi miettiä, että miten se järkevästi tehdään.

Sitten tullaan tähän kysymykseen, että kun tehdään maakuntauudistusta, niin kuin tässä tehdään, niin mitä tehdään Uudenmaan maakunnalle. Jaetaanko se kahtia, että on tällainen ydinalue, Helsingin ympärillä olevat kunnat ja sitten ovat nämä reunat. Sen ymmärrän, mikä on kasvun dynamiikka täällä, mutta vaikea on ymmärtää, mitä yhteistä on sitten Loviisalla, Hyvinkäällä, Lohjalla ja Hangolla.

Tämä aluehan on tavattoman tärkeä koko Uudenmaan kehityksen kannalta, ja koko maan kehityksen kannalta. Täällä ovat yliopistotutkimuslaitokset, täällä on tärkeä satama, täällä on lentokenttä, tärkeät yhteydet, ja tämä säteilee koko maakuntaan niin kuin on nähty. Me tarvitsemme ehdottomasti sekä kaavoitukseen että muualla ratkaisuja, jois-

3.2.2016

sa otetaan huomioon koko maakunnan kehitys. Sitten on erikseen sanottu, ja perustellusti, että kun me olemme saaneet HUS kohtuullisen hyvin toimimaan, ei ole perusteltua, että sitä jaettaisiin uudelleen. Nyt jos tätä maakuntaa ruvetaan jakamaan, niin vaikea nähdä, kun maakuntiin rakennetaan kuitenkin nämä sote-palvelut, etteikö sitäkin jouduttaisi sitten jakamaan, kun se on kertaalleen täällä koottu ja saatu toimimaan.

Epäilen, että tämä hanke Uudenmaan jakamisesta ei oikein ole kerrottavissa muille, eikä päätöksentekijöillekään, enkä ymmärrä että se olisi myöskään Helsingin etu. Ajattelen nimittäin niin, että Helsingin etu on se, että alue kehittyy kokonaisuudessaan ja siihen liittyy myös nämä maakunnan muut osat, kun se mitä täällä tapahtuu vaikuttaa niin suuresti. Joka tapauksessa pitää miettiä mitä täällä tehdään suhteessa tämän maakunnan muihin alueisiin ja reuna-alueisiin.

Sitten ajattelen myös niin, että jos tämä jaetaan, niin sehän tarkoittaa vain täällä olevan poliittisen voiman ja vaikutuksen jakamista myös. Enkä ymmärrä, mitä erityistä hyötyä siitäkään Helsingille olisi, että sitä voimaa, joka on mahdollisuus käyttää koko valtakunnassa ja näiden näkökulmien huomioimiseen mitä täällä Helsingilläkin on, että se pitäisi jotenkin erityisesti jakaa uudelleen.

Niinpä olen tullut elämäni kehityksessä siihen vaiheeseen, että joudun sanomaan, että valtuutettu Laaninen on tehnyt perustellusti oikean ehdotuksen. Olisi viisasta kuulla niitä, jotka ovat olleet tärkeässä asemassa tämän koko konstruktion rakentamisessa. Kun on tehty päätös maakuntauudistuksesta tosiasiaissa, niin olisi viisainta nyt tunnustaa, että tämä on maakuntauudistus, eikä ylläpitää jotain kuvitelmaa, että kutsamalla näitä maakuntia edelleenkin itsehallintoalueiksi, syntyy mahdollisuus jakaa tätä jotenkin muuten kuin mitä historialliset maakunnat ovat.

Totean, että sekä Helsingin kehityksen kannalta että koko Uudenmaan kehityksen kannalta tämä ajatus, että maakunta pidetään yhdessä, on ehdottomasti se oikea ratkaisu, silloin kun mennään siihen sote-malliin, johon hallitus on päättänyt, että se rakennetaan maakuntavetoisesti. Joten, jos Laaninen kestää, ilmoitan äänestäväni tekemänne vastaehdotuksen puolesta.

Valtuutettu Rauhamäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

3.2.2016

Vastauspuheenvuorona voisin todeta ehkä sen, että olen lähtökohtaisesti kaikesta eri mieltä, mitä valtuutettu Heinäluoma tuossa sanoi, mutta siitä olen samaa mieltä, että jos on historiallisesti maakuntajaon mukaan, niin silloin Uudellamaalla olisi 2 aluetta, koska historiallisesti täällä on ollut 2 maakuntaa. Aivan vasta viime vuosina 1.

Valtuutettu Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

En ole ollut tekemässä hallituksessa tätä päätöstä. Siellä on muita puolueita. Olen kuitenkin sillä tavalla päätösorientoitunut, että kun jokin päätös on tehty ja kun se näyttää, että sille ei ole toista vaihtoehtoa, tälle maakuntahallintouudistukselle, niin mielestäni sen mukaan kannattaisi mennä. Minusta olisi hirveän hienoa, jos hallituksessa olevat puolueet tunnustaisivat myös täällä tekemänsä päätökset ja tukisivat sitä. Muutenhan tämä menee täysin sekaisin, jos hallituksessa tehdään yhtä politiikkaa ja sitten täällä Helsingissä teeskennellään, että sitä politiikkaa ei olisi olemassakaan. Ne puolueet, jotka eivät ole hallituksessa, tippuvat kyllä kyydistä, ja veikkaan, että osa äänestäjiäkin.

Valtuutettu Nieminen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämähän meni nyt mielenkiintoiseksi. Toivottavasti myös löytyisi sieltä samasta laitoksesta henkilö, joka huolehtii pääkaupunkiseudun edusta. Olen täysin Tatu Rauhamäen takana, hänen upeista puheenvuoroistaan, muuten Otso Kivekkään tästä asiasta, että Helsingin etu on Helsingin etu. Meidän tehtävä täällä on vaalia Helsingin etua eikä muuta.

Valtuutettu Hakanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Eero Heinäluomalle, että keskustelu sai lisää sytykettä. Mielestäni on olemassa enemmän kuin 1 vaihtoehto. Olen samaa mieltä valtuutettu Heinäluoman kanssa siitä, että kaupunginhallituksen esitys on epärealistinen, eikä tule johtamaan mihinkään rakentavaan. Mutta valtuutettu Laanisen esitykselle on se vaihtoehto, jota uskon, että aika monessa puolueessa aika moni pohtii, että voidaanko jokin osa sote-palveluista sittenkin jättää kuntatasolle.

3.2.2016

Itse olen tehnyt tämän mukaisen vastaesityksen ja toivon, että sitä jatkovalmistelussa vakavasti mietittäisiin, koska se on tapa, jolla Helsingin kaupunki voi myöskin omalla tavallaan, niin kuin jotkut muut kunnat omista lähtökohdistaan, vaikuttaa niihin asioihin, jotka me tunnemme hyvin, jotka pitää toteuttaa Helsingin olosuhteet huomioon ottaen. Ne ovat juuri perustason palveluja. Erikoissairaanhoidon ja erityisen vaativan tason sosiaalitoimessa tilanne on vähän erilainen. Siellä tämä HUS-maakuntataso on luonteva.

Valtuutettu Taipale (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Minun on vaikea kuvitella, että täällä salissa olisi ketään, joka ei olisi sitä mieltä, että meidän pitää ajaa Helsingin ja pääkaupunkiseudun etua. Nyt ollaan tosiaan siinä tilanteessa, että monia vaihtoehtoja on jätetty taakse, niitä on hylätty, heitetty roskikseen, ja nyt on tietysti myös tilanne, että jotkin asiat on päätetty ja nyt täytyy mennä eteenpäin. Se näkökulma, jota minä olen itse yrittänyt tuoda esille, olisi se, että kyllä pääkaupunkiseudun asioita voidaan hoitaa muidenkin rakenteiden sisällä, niin kuin on ennenkin tehty. Tässä on oikeastaan myöskin se, että niin kuin silloin kun metropolialuetta yritettiin rajata, niin kävi selväksi se, että jotkut haluavat olla tuossa mukana ja jotkut jossakin toisessa asiassa ja kolmannessa asiassa ei sitten olekaan kuin jokin pieni porukka mukana.

Eli todennäköisesti meidän täytyy tulevaisuudessa vain etsiä sellaisia muotoja, joissa me pääsemme yhteistyöhön teemasta riippuen ja asioihin ratkaisuja etsien. Siinä minä juuri toivon, että Helsingin kaupunki voisi olla nyt aloitteellinen ja kerätä sellaisen coalition of the willing, niin kuin sanotaan. Mikä on se yhteistyön muoto, jolla päästään eteenpäin tämän itsehallintoalueen tai maakunnan, miksi sitä haluamme nimittää, sen sisällä ja siitä riippumatta, mikä se maakunta sellaisenaan on. Siis Helsingin ja pääkaupunkiseudun edun nimissä.

Ledamoten Wallgren

Arvoisa puheenjohtaja.

On 2 pointtia. Yksi on se, että Heinäluoma on oikeassa siinä, että kannattaa ottaa tämä nykyinen tilanne lähtökohdaksi ja lausua siitä, mikä voi ohjata jatkovalmistelua. Tähänhän tämä Kaarin Taipaleen viimeinen

3.2.2016

puheenvuoro tähtäsi. Toinen asia, jonka Taipale ja Nieminen nostivat esille, jota pitää kommentoida, on tämä, mikä on valtuuston tehtävä ja miten ymmärretään Helsingin etu.

Kyllä minä olen voimakkaasti eri mieltä, jos katsotaan, että Helsingin valtuuston tehtävä on katsoa, mikä on helsinkiläisten etu, jos edulla tarkoitetaan jotakin sellaista, mikä on ristiriidassa muiden edun kanssa. Kyllä helsinkiläisten etu on se, ja me toimimme niin, että se mitä täällä tehdään, päätöksiä tehdään, ovat yhteensopivia kaikkien maailman ihmisten ja kaikkien elävän edun kanssa. Tässä tapauksessa pitää katsoa tätä sote-maakuntauudistusta sen kannalta, mikä on suomalaisten etu. Se mikä on Suomen etu, on tässä asiassa myös Helsingin etu. Me voimme hyvin kun Suomi voi hyvin, ja Suomi voi hyvin kun koko maailma voi hyvin.

Kiitos.

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun lausuntopyyntöissä kuitenkin todettiin, että kuntien lausunnoilla on jotakin merkitystä tähän hallituksen linjaukseen, niin eikö nyt ole todella se aika, jolloin kunnat voivat todeta, että esimerkiksi sote-palvelut, jotka ovat ihmisten arkielämän kannalta lähipalveluina todella merkittävät ja joilla on paljon yhteyksiä kunnan muihin hallintokuntiin, niin niiden kohdalla nimenomaan jatkovalmistelussa pohdittaisiin, millä tavalla voidaan osa niistä tärkeistä palveluista jättää kunnallisen itsehallinnon varaan, jotta ihmisillä säilyisi myöskin luottamusta siihen, että he saavat juuri niitä palveluita mitä he tarvitsevat. Koska ne myöskin muuttuvat arjessa ja ajassa.

Näin ollen se, että hallitus lähtökohtaisesti totesi, että kaikki sote-palvelut siirretään maakuntatasolle ja että tehdään täydellinen horisontaalinen ja vertikaalinen integraatio, niin se on epärealistista, eikä ole edes järkevää. Tästä pitäisi nimenomaan nyt jatkovalmistelussa keskustella, mikä osa on kunnallista itsehallintoa, ja ottaa se huomioon myöskin verorahoituksessa ja yleensä rahoitusratkaisuisissa ja organisaation jatkovalmisteluissa.

Valtuutettu Torsti (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja. Valtuutetut.

3.2.2016

Keskustelu siitä, minkä takia me annamme lausuntoa, on minusta oikeastaan tärkeä, koska siinä on koko tällaisen edustuksellisen demokratian ja monikerroksisen päätöksenteon mieli. Jos valtuutettu Heinäluoman ajattelua ihan tarkkaan seuraisi, sehän johtaisi siihen, että meillä on tullut rasti ruutuun -lausuntopyyntö, niin me laittaisimme rastin kaikkiin ruutuihin, että kyllä, on hyvä esitys ja mennään eteenpäin. Tässähän on käyty nimenomaan keskustelua, mitä erilaisia näkökulmia olisi syytä ottaa jatkossa edelleen huomioon. Kaarin Taipale eritteli näitä erilaisia tasoja. Minä ymmärrän sen pragmaattisen näkökulma, että okei, jos todennäköisintä on, että mennään tähän, niin lähdetään jo eteenpäin.

Mutta tässä olisi nyt aika monta problematisoitua näkökulmaa, että mennään tähän näkökulmaan tällä hetkellä, ja toivotaan vilpittömästi, että hallitus on pyytänyt lausunnon vilpittömin mielin ja lukee ja tutustuu siihen.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Olin ajatellut, ettei käytännön yksityiskohtiin mennä, vaan että nyt ollaan antamassa lausuntoa niistä strategisista linjauksista, joita hallitus on esittänyt sosiaali- ja terveydenhuollon rahoituksen uudistamisesta ja perustettavista itsehallintoalueiden määrästä.

Sosiaali- ja terveyspalvelut – siis ”sosiaali” ensin niille, jotka epäilevät ettei sosiaali ole mukana – on täysin mahdollista järjestää koko Uudenmaan kokoisena. Aivan niin kuin tällä hetkellä. Ei vain erikoissairaanhoidon, vaan myös tukipalvelut. Mutta se on yksityiskohtia. Järjestetään laboratorio ja röntgen yhtenäisillä perusteilla, periaatteilla, koko Uudellemaalle. Ei mitenkään voi ajatella, että se olisi heikentänyt sosiaali- ja terveyspalvelujen toimintaa, että se on koko Uudenmaan kattava järjestämisen vastuu.

Minä toivon, että tämä menee eteenpäin niin, että lausunnon se kaksijakoinen, toisaalta halutaan säilyttää terveyspalveluja erikoissairaanhoidon osalta kokonaisuutena, mutta epäillään, että esimerkiksi hammashuollon saatavuutta tai lastensuojelun palveluita ei sitten osattaisi järjestää yhtenäisenä. Tämän ristiriidan käyminen läpi ei kuulu tämän lausunnon varsinaisiin evästyksiin, vaikka siitä on paljon täällä keskustelua käyty ja se jatkovalmistelussa kaikki varmasti otetaan huomioon.

3.2.2016

Minä en ymmärrä, etteikö Uusimaa olisi vahvempi ollessaan yhtenäisen järjestäessään sosiaali- ja terveystalvveluja.

27 §

Esityslistan asia numero 10

HELSINGIN TUUKUTORIN TOIMITUSJOHTAJAN VIRAN TÄYTTÄMINEN

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Jälleen kerran saamme ihmetellä, millä perusteella kaupunki valitsee henkilöitä johtotehtäviinsä. Avoinna olevaa Tuukutorin toimitusjohtajan tehtävää haki yli 50 hakijaa, joista 21 hakijalla oli ekonomin tai vastaava tutkinto. Mukaan mahtui myös 5 elintarviketieteiden tai maa- ja metsätaloustieteiden maisteria sekä useita muita hakijoita, joilla oli alalle hyvin soveltuva korkeakoulututkinto ja työkokemus. Monella hakijoista oli myös huomattavasti tehtävään äänestettyä hakijaa pitempi ja monipuolisempi työkokemus vaativista johtotehtävistä. Siitä huolimatta kaupunginhallitus esittää tehtävään hakijaa, joka on koulutukseltaan musiikin maisteri musiikkikasvatuksesta ja jonka keskeinen työkokemus on Helsingin kaupunginorkesterin intendenttinä.

Helsingin kaupungin Tuukutorin johtosäännön 6 § mukaan toimitusjohtajan kelpoisuusvaatimuksena on virkaan soveltuva ylempi korkeakoulututkinto, minkä lisäksi hänellä tulee olla kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä. Jokainen voi itse miettiä, millä logiikalla musiikkikasvatuksesta suoritettu musiikin maisterin tutkinto soveltuu Tuukutorin toimialalle. Maalaisjärjen perusteella yhtä hyvin kuin maa- ja metsätaloustieteiden maisterin tutkinto tekisi henkilöstä pätevän johtamaan sinfoniaorkesteria, tai diplomi-insinöörin tutkinto tekisi henkilöstä pätevän hammaslääkäriin.

Ottaen huomioon sen, että vaadittavan ylemmän korkeakoulututkinnon tuli johtosäännön mukaan olla tehtävään soveltuva, herää kysymys, millä perusteella musiikin maisteri valittiin edes 6 haastateltavan joukkoon, kun hakijoissa oli lukuisia, joilla oli tehtävään paremmin soveltuva koulutus, sekä kattavampi työkokemus. Tämä ei ainakaan viittaa sii-

3.2.2016

hen, että hakijoita olisi arvioitu tasavertaisista lähtökohdista hakupapereidensa perusteella. Pelkästään tämä esikarsinta vaikuttaa ulkopuolisen silmiin vähintään tarkoitushakuiselta.

Hyvään hallintotapaan kuuluu, että hakijoita kohdellaan koko prosessin ajan tasa-arvoisesti, eikä siten, että joku hakijoista asetetaan muita parempaan asemaan siksi, että hän toimii valmiiksi kaupungin palveluksessa. Lainaan puoluetoverini Erkki Korhosen teknisen palvelun lautakunnan kokouksessa asiaan esittämää eriävää mielipidettä. ”Musiikin maisteri ei ole Tukutorin johtosäännön mukainen toimitusjohtajan virkaan soveltuva korkeakoulututkinto, muiden loppuvalintoihin hyväksytyjen viranhakijoiden korkeakoulututkintoihin verrattuna. Muilla viranhakijoilla on Tukutorin tehtäväalueeseen soveltuvaa koulutusta, kielitaitoa, elinkeinoelämän kokemusta Suomesta ja ulkomailta, sekä kokemusta vähittäiskaupasta, tilavuokrauksesta, tavaratalojen kauppakeskustoiminnasta johtamisesta. Helsingin kaupungin hallinnon kokemus ja tuntemus ei saa olla ainoa valintaperuste.” Lainaus loppuu.

Haastattelujen perusteella henkilöarviointiin kutsuttiin 4 hakijaa, joista 2 kutsuttiin vielä toiseen haastatteluun. Tämän perusteella on myös henkilöarviointeihin perehtymättä pääteltävissä, että myös toinen hakijoista oli henkilöarvioinnin perusteella tehtävään soveltuva. Ottaen huomioon, että hänellä on tehtävään soveltuva kauppatieteiden maisterin ylempi korkeakoulututkinto, sekä 8 vuoden työkokemus merkittävien liikeyritysten johtotehtävistä, näkisin, että valintakriteerit, sekä myös henkilöarvioinnin tulos huomioiden hänet tulisi valita tehtävään.

Hyvät valtuutetut.

Esitän, että kaupunginvaltuusto valitsee Tukutorin toimitusjohtajaksi kauppatieteiden maisteri Irja Haneliuksen.

Kiitos.

Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Koen näin musiikinmaisterina tehtäväkseni kommentoida hiukan tätä lausuntoa. Uskoisin, että on muitakin tapoja pätevyitä tehtäviin kuin vain muodollinen koulutus. Tehtävän hakukriteerinä on ollut korkeakoulututkinto, ja se hakijalla on. Musiikin maisterin tutkinto ei toki anna sellaista suoraa pätevytystä, kuten ei esimerkiksi upseerin koulutus anna Risto Rautalalle kaupunkisuunnitteluosaamista, mutta jostain kumman

3.2.2016

syystä Ristokin tuntuu pärjäävän kaupunkisuunnittelulautakunnan puheenjohtajana vallan mainiosti. Itse kannatan esittelijän esitystä.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Käsittääkseni Tukutorilla tapahtuu muutakin kuin myydään teurastettua eläintä, että kaikki voivat mennä katsomaan ensi kesänä Sideways-festivaaleille muun muassa.

Valtuutettu Landén

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Hyttisen esitystä.

Valtuutettu Sevander

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Muutama sana teknisen lautakunnan puheenjohtajan roolissa ja tietysti tässä valintaprosessissa mukana olleena. Nuutti Hyttisen vastaehdotuksessa nostetaan Tukutorin toimitusjohtajan virkaan esitetyn Elina Siltasen musiikin maisterin tutkinnon epäpätevyys vähän niin kuin tikunnokkaan. Pitää ymmärtää ehkä, että Helsingin Tukutori on aika monialainen Helsingin kaupungin toimija, jossa itse asiassa yhdistyy elinkeinoelämän moninaisuus. Tukutori muun muassa hallinnoi kaupahallia, torialueita, solmii näissä toimivien yrittäjien kanssa vuokrasopimuksia ja mahdollistaa yrittäjien toimimisen, järjestää silakkamarkkinoita, kehittää Helsingin ruokakulttuuria ja on mukana järjestämässä teurastamoalueella, niin kuin Muttilainen sanoi, erittäin merkittävää, isoa Sideways-musiikkitapahtumaa.

On ehkä vähän lakonista kysyä, että mikä siis olisi oikea tai toistaan parempi korkeakoulututkinto tähän virkaan. Yhtä lailla voitaisiin nostaa tikunnokkaan, että onko juristi, kauppatieteilijä tai ravintotieteilijä parempi musiikkitapahtumien järjestämiseen. Itse asiassa kuten esittelytekstissä ilmenee, hakijoista Elina Siltasella on kokemusta ja osaamista kaupungin elinkeinoelämän toiminnoista, erittäin merkittävää henkilöstöhallinnon osaamista kaupunginorkesteri intendenttinä, joka vastaa

3.2.2016

siis virastopäällikön tasoista virkaa. Täytyy sanoa, että hän erottautuu tässä valintaprosessissa kaikin puolin edukseen.

Se, että lautakunnassakin tässä tuli ihan yksimielinen päätös, vaikka siellä perussuomalaisten jäsen jätti sen positiivisen ikään kuin äänestuksen jälkeen eriävän mielipiteen, oli tietysti omanlaisensa prosessi ehkä siitä, miten ylipäätänsä tässä kaupungissa päätöksiä tehdään. Tähän loppuun vain sanon, että hyvät valtuutetut, toivon, että luotatte tässä asiassa valintaprosessissa mukana olleiden henkilöiden yksimieliseen näkemykseen niin lautakunnan, kaupunginhallituksenkin kautta, että musiikin maisteri Elina Siltanen valittaisiin tähän virkaan.

Valtuutettu Hyttinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Jos kerran Tukutorilla järjestetään vuosittain esimerkiksi 1 musiikkitapahtuma, niin tällä perusteella voisi sitten hyvin kysyä, että onko mihin tahansa tehtävään musiikin maisteri pätevä sillä perusteella, että jos siihen hommaan saa jollain tavalla ympättyä sen musiikkitapahtuman.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Joo, ei se suinkaan ainut tapahtuma ole, mikä siellä on, että siellä tapahtuu aika paljon muutakin. ? äsken tuli juuri kaiken maailman safkaamiseen liittyvät kuviot, mitä on, ja myös pitää ympärillään kaikkienköistä ohjelmaa. Kannattaa ottaa selvää asioista.

Valtuutettu Huru

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Tämä synnytti erittäin mielenkiintoisen keskustelun tässä valtuustosalissa, tarkkaavaisen valtuutetun Nuutti Hyttisen ansiosta. Toden totta, meillä on tapana sanoa, että päätös on yksimielinen, jos 10:stä 8 on vastaan ja 2 puolesta, niin päätöstähän ei synny, mutta jos tilanne on toinen, että 8 on puolesta ja 2 vastaan, toteamme silloin, että päätös on yksimielinen. Mutta onko se? Toden totta, sinne on lautakunnan ko-

3.2.2016

kouksen jälkeen tässä käsittelyssä jättänyt eriävän mielipiteen perussuomalaisten edustaja ja viimeinen virke koko lainauksesta kuuluu, että Helsingin kaupungin hallinnon kokemus ja tuntemus ei saa olla ainut valintaperuste.

Valintakriteereitä painotetaan tietenkin valinnassa monin eri tavoin, ja varmasti kaikki hakijat ovat olleet erittäin korkealle arvostettuja koulutuksensa ja osaamisensa puolesta. Kuitenkin olen sitä mieltä, että asian nostaminen näin julkiseksi on hyvä, koska silloin me teemme perustavanlaatuisen päätöksen, jota kenenkään ei ole syytä moittia. Paras mies voittakoon, ja perussuomalaisten kantava ajatus on ollut, että paras valittakoon. Tässä tapauksessa voin yleisesti tietenkin sanoa, että hyvä, että ehdokkaat ovat naisia.

Kiitos.

Valtuutettu Oskala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kaupungin päätöksistähän itse asiassa se, että ovatko nämä yksimielisiä, niin siitä löytyy päätöshistoria. Se on myös tässä meidän esityslitamme liitteenä, kannattaa katsoa. Ne päätökset ovat olleet yksimielisiä. On totta, että teknisen palvelun lautakunnassa on jätetty eriävä mielipide, mutta se on kieltämättä hiukan eriskummallista, kun hän ei ole tehnyt vastaehdotusta. Ei hän on äänestänyt esityksen puolesta, mutta on silti jättänyt eriävän mielipiteen. Sillä lailla.

Valtuutettu Hursti (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Hurulle sanoisin, että jos lautakunnassa on 12 jäsentä ja äänestys päättyy 12–0, silloin ollaan yksimielisen päätöksen takana. Mutta jos se päättyy 10–2, niin se päättyy 10–2, silloin ei ole kysymys yksimielisestä päätöksestä, joka tässä on. Täällä jos valtuutettu Hyttinen olisi viitsinyt lukea vähän näitä muita meriittejä, mitä tällä musiikin maisterilla on, mitä hän on hoitanut. Hän on työskennellyt muun muassa Suomen Lontoon instituutissa kulttuurisihteerinä ja toiminut monessa muussa kulttuurin alan hommassa. Jos hän on siellä pärjännyt, niin varmaan pärjää myöskin tuossa Tukutorin hommassa. Eli pitäisi lukea kaikki hommat eikä vain keskittyä yhteen asiaan.

3.2.2016

Valtuutettu Pakarinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Jokainen, joka on joskus rekrytoinut ihmisiä, tietää, että se, joka näyttää papereiden perusteella parhaalta, ei ole välttämättä se, joka kannattaa ottaa. Se, että varsinkin tällaiseen tehtävään se vaikutelma, jonka se ihminen tekee siinä henkilökohtaisessa haastattelussa, on erittäin tärkeä.

Me olemme usein keskustelleet tällaisista samoista valintatilanteista, ja silloinkin olen siihen kommentoinut, että kyllähän se lautakunta, joka tämän ihmisen kanssa keskustelee, niin sen näkemyksille pitäisi antaa erityistä painoarvoa. Minä en muuten tähän keskusteluun osallistuisi lainkaan, minä en ole osallistunut tähän valintaprosessiin millään tavalla, mutta minulla on ollut ilo työskennellä Elina Siltasen kanssa, kun hän on ollut elinkeino-osastolla, ja minun täytyy sanoa, että minä ymmärrän erittäin hyvin, että hän on tehnyt hyvän vaikutelman tuolla lautakunnassa, koska hän tekee todella innolla töitään. Minun mielestä sillä, mikä hänen koulutuksensa on kun se kuitenkin täyttää nämä muodolliset kriteerit, ei ole merkitystä.

Me tarvitsemme tähän tehtävään, joka on hyvin vaativa, siellä ollaan esimerkiksi nyt mitkä liittyvät Tukutorin ja kauppahallin asioita, niin ne ovat aika vaativia myös tällaisia henkilökysymyksiä, ja siinä täytyy olla sellaista ihmisälyä, mitä sanoisin, että Elinalla on paljon. Hän on jämmäkä, ja sen takia minä olen sitä mieltä, että jos hän on tehnyt hyvän vaikutelman myös lautakuntaan, niin hänet kannattaisi siihen tehtävään valita.

Kiitos.

Valtuutettu Kolbe

On hauskaa, että tästä virasta keskustellaan näin paljon, koska tämä edustaa kaupungin virkahierarkiassa nuorempaa tai uudempaa kerrostumaa, mutta sitäkin tärkeämpää, koska viime vuosina – niin kuin tiedämme – juuri ruokakulttuuriin liittyvät kysymykset ovat olleet todella keskeisiä. Kaupunkilaiset me koemme sen tärkeäksi. Se alue, joka nyt on ollut kokeileva, uutta luova ja jossa on vielä paljon kehitettävää ja kiinnostavia mahdollisuuksia, että se saisi näkyvän ja hyvän vetäjän.

Nämä 4 loppusuoralle pääsnyttä hakijaa, kaikilla näyttää olevan tämä johtajapuoli kunnossa, ei siinä mitään, mutta jäin miettimään, että tämä

3.2.2016

on kuitenkin ruokakulttuurisesti merkittävä kuvio, että nyt ehkä nämä kaksi kärkihakijaa täällä eivät ole erityisemmin ruokaorientoituneita. Ei siinä mitään. Niin kuin Pia Pakarinen ja muutkin ovat todenneet, tämä on ehkä tällainen junailijatehtävä, jossa vaaditaan notkeutta ja luovuutta, mutta jäin miettimään, että ehkä sellainen ruokaosaaminenkin olisi voinut painottua.

Siltanenhan on monissa kaupungin keskeisissä sektoreissa meritoitunut henkilö, ja minulla on sama kokemus siitä, että hän on joustava ja miellyttävä ihminen, ja se, että ihmisellä on kunnallishallinnon tuntemusta, se tämänkaltaisessa asiassa pitää nähdä meriittinä, koska se nimenomaan edesauttaa tämän alueen kehittämistä siten, että siitä on paljon iloa ja useaksi vuosikymmeneksi eteenpäin myös meille kaikilla.

Kiitoksia.

Valtuutettu Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

En ota kantaa ehdokkasiin, koska en ole ollut itse valinnassa mukana tai prosessissa, enkä ole tehnyt mitään vertailua, niin kuin ei varmaan kovin moni muukaan täällä, johtuen siitä, että tämä prosessi on ollut yksimielinen sekä haastatteluryhmän että koko valintaprosessin osalta, kuten on sanottu. Minä pidän erittäin pöyristyttävänä, että valtuustotaisoisessa päätöksentekotilanteessa lähdetään kiistämään selkeästi muodollisen pätevyyden pätevyyttä niin kuin tässä tapauksessa. Pelkästään tutkinnon perusteella tätä päätöstä ei ole edes esitetty, ja toisaalta tämä tutkinto täyttää ne kriteerit, jotka kaupunki on antanut tätä virantäyttöä varten. Minun mielestäni ei ole asianmukaista yrittää kaataa tällaisilla perusteilla tässä vaiheessa valmisteltua esitystä.

Valtuutettu Urho

Kiitos.

Yhdyn siihen, että hyvä että ruokakulttuurin ja tapahtumamarkkinoinnin johtajan paikkaa täytettäessä keskustellaan. Kuitenkin Elina Siltasella on erittäin vankka näyttö ylipäätensä ruokatapahtumakulttuurimarkkinoinnista jo ennen sitä, kun hän on tullut Helsingin kaupunkiin. Hän on ollut musiikin tapahtumamarkkinoinnin keskiössä ja aika lailla tällainen pitkän linjan musiikkimarkkinoija. Mitään muuta tämä meidän Tukutorimme onkaan kuin monialainen Helsingin kulttuuri-

3.2.2016

ilmeen nostaja, on se sitten ruokaa, tapahtumia. Mutta se on paljon organisointia, se on rahoitusta, se on henkilöstöä, ja tästä Elina Siltasella on hyvä kokemus.

Ei kai sitä voida sentään lukea haitaksi, että on jotenkin spesiaali erityisosaaminen pääaineena ylemmässä korkeakoulututkinnossa. Olen siis maa-metsämaisteri, ja joku kaipasi, että se olisi pitänyt olla tämän alan koulutuksen saanut johtaja, mutta hyvä näin. Hyvä valinta.

Valtuutettu Hyttinen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Pakariselle tahtoisin todeta, että hakijoiden asettamista tasapuoliseen asemaan ei ole se, jossa hänen kuvailemallaan tavalla yhtä hakijaa suositaan sillä perusteella, että juuri hänet satutaan tuntemaan ennalta. Haastatteluissa oli myöskin pöytäkirjojen mukaan vain 2 lautakunnan jäsentä, ei koko lautakunta.

Valtuutettu Hurstille taas tahtoisin todeta, että olen lukenut kaikkien hakijoiden hakupaperit läpi ja kiinnittänyt huomiota heidän koulutuksensa lisäksi myöskin heidän työkokemukseensa, kuten myöskin äsken puheessa mainitsin. Olen myöskin lukenut soveltuvuusarvioinnit tuossa äsken läpi. Tästä syystä kysyisinkin valtuutettu Hurstilta, joka on innokas esittämään perättömiä syytöksiä muista, että montako minuuttia hän itse käytti asiaan perehtymiseen ennen kokousta.

Kiitos.

Valtuutettu Bogomoloff

Arvoisa puheenjohtaja.

Minä kannatan ehdottomasti tätä kaupunginhallituksen esitystä tässä asiassa, ja eihän siitä mitään haittaa ole, jos Tukutorilla osataan musiikkiakin hoitaa, sillä erittäin mielelläni syön muun muassa lampaanviulua.

3.2.2016

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Mari Puoskari
puheenjohtaja
ordförande

Tiina Teppo
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Helena Kantola
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot

Tuuli Kousa
kaupunginvaltuutettu
stadsfullmäktigeledamot